

Oikol: Bible for 1 John, 1 Peter, 2 Peter, 2 Timothy, Colossians, Ephesians, Galatians, James, Jude, Philemon, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

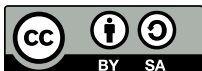
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Galatians

Chapter 1

¹Na apostle Polne 'ee emaabul iji bijepa lemhuna bane 'ee emabun halula hari him huna bane 'ivo Yesu Kerison vaji Godi Oma'ee huvem guaa urinan ijapa iji bijehan. ²Vwehu núna maho'o ga'ee agan ahulmi Galintia sosi vaji hii hul ije sisiramia veju. ³Mavwihi nú'in ija june 'ee Oisone ja Atee Godine em Yesu Kerisone. ⁴Hul hubesom nún sesegije abe guaa urinan ijaho Atee Godin uragije venan. ⁵Ijehun binani jaho 'abitútún ba'an alamhun. Amen. ⁶'Eni'ivo na maho'o nijepvo ijehun magijaho Godiga 'ee Kerison vaji majivwihinú kume nú manijaho janim malam'o lana 'ivo v'u'a mai 'uina aido'in ije juvejjia va'o. ⁷Ijaho ila bisa mau'ina bane'ivo bu 'atang Kerison il ije abe avotmi valabi ulaphun ije aiju. ⁸'Eni'ivo núni 'en 'inomoi'in bul gahan 'addal doi rero ila aido'in najep'an ijaho alem Godila egija siribeane. ⁹Nani malamin 'wariadiwa nanin'o 'warivo Ee bisi lo ila nú 'waria vulija areivo aido 'wari'alijaho magaep Egijaho Godila sirim'amane. ¹⁰Ijehun na jepimaip ijah na emaabul urarem hunije unam salvo'en?. Ene na emaabu urarem hun 'aibisi na Keriso bwea bareja. ¹¹Vwehun nuna na urave julija jaa ila agee mamam heavale agee gopol aga emaabun gopol a bane. ¹²Aga na emaabul memhuna bane'o najep huna bane ijaho revelation Yesu Kerisola na meman. ¹³A nun himlaa suihuna na Judasim na ija'in hiiu'om na sosiga Godin manul ija'in na vehilia vude. ¹⁴Na ega'e nul'e urijalija bun hii gaa suihun unami jaho na asidihi maho'o hegaa balijude na halula opman ve amihun bun hii gaa suihun ijeja maho'o vem balina. ¹⁵Enrinvo nun opijehun dega vaji Godila vem na lo arihun ijen hul ura lejum hun maji vwehin vaijen iji bijehan. ¹⁶Hu deman vom hun halipa nun vaji vejum samalim gaa na Jenitaul bun vaji najep hun ainan ene nu malamo ega'e hapin aa'in ijeibun ila basalia vude. ¹⁷Na malam'in egaa Apostol lejal ijei buna Jerusalem bava ajevode ivo na mala'o Arebia va'ode enare ijen'i una Damaskasi va'ude. ¹⁸Em ijen'i jula no'obit'a bariem na una Jerusalem Sipasi, Peter'in fifteen days hii jude. ¹⁹'Eni'iva na apostol 'amo'a na bagia vude'ivo Jamsi ga'ee Natopi jehun 'u'o gile lum gaa vun. ²⁰Nal jepmahii jalam'ee jun ijehun vejuli jaho na nimaa Godin una'i na jaa ba'atia 'wariavo. ²¹Enare na'uri Siria ne Sirisia va'ude. ²²'Enijehun sosiga 'ee Keriso vaji Judia hiijul ijeja na bagivode. ²³'Eni'ivo bu nun ila aga'in hejul ega'ee sui nú sise 'ahú munija hu jep'e hu sui dilap'u nani ije najeho. ²⁴'Eni'wa bu bun hapi Jehun hii Godi alola hule.

Chapter 2

¹Ijen'i jul maduna fourteen bali'em na una Barabasi'o , Titasi'o 'enimia una búl'e gaahan Jerusalem va'ude. ²Na ijen va'un ijehun magijaho Godila hema huni ije najehum gaa na va'ude. 'Ene nal va Gentle bun ema'in ije 'u'a warea vun ije na hemi 'ualia 'ude. Ijehun magijaho na unumasi diahii ve 'unu 'ua aide.³ 'Ene Titasi ho núhu'in hii nani'ivo hu Guriki 'ivo bu baen mahii sisu hum huna ba 'wara 'vale. ⁴Vwehu nuna il 'at'in ijejaa juhi lo nul Yesu Kerison vaji maaaa'ahi valam ba'an hiijul ije vemga nú bevom hun aiju. ⁵'Eni'ivo bul ijai'in vemga nul bu teni ale miahi vemhuna bane. Ijehun magijaho ila maga jun vali alamun ijapa jun vali alamhun aijude.⁶'Eni'ivo ega binan'in ijeja bu mai'o nuna'a aido'in na bali jale. Ije ega maa'in na binanina ijeja bu na nug'ua bita bani 'ajehal. ⁷'Ene bul aido'ina hejal ijaho ega sit bauhúin ije ni'ajeh najehul ije hejal. Em ija'in Peterho sisu hu'in ije najephun lanavale. ⁸Godiga 'ee Peterthen vali gau'ala maga ma'uin na venan ija'in nun vali gu'ala mama van. Ija'in na'o Gentle bun vaji gau'ala vajude. Jemasilao, Sipasi (Pita) ne Jon ne ijakalome 'ua maiji vwihenu'in 'ee na meman ije gaa bu nú Balabasi'in 'ahulim Gentle buni va ni'ajeph 'ee bu siu u'uhui'in ijeibuni va'huni ije nima ve ii eguval. ¹⁰'Bu ega'e nugu' ba'ana ije mam vwihiniam 'ula vale ijaho jalam'ee nal vemhun ulale baliman ijene. ¹¹Vega'e Sipasi (Pita) Enitiok lo man ijaho na hun unái ulalahude. Ijehun magjaho hu umama maga ali ijaho bavenan ijehun nu ulalahude. ¹²Ijen ega amo'a Jemisi ho ijen lomhun'ivo hu va Gentle buk ilum inune'ivo vega'e bul lomhun ijaho hu uli Gentle magia'ivo hu va aido hu beson hinan. ¹³Elum Jewsga 'amo'a ni'ajehe bu'o il ata ija'in bu'o vejal. 'Em bul il ata vejal ijapa lom Balabasi ho asua abe va'ale. ¹⁴'Eni'ivo na gia'em bu 'ua maga maiu'ina nimagijaho 'alesi bavojum gia na bu una'i na uli Sipasi (Pita) ija 'waravode a ehehii Jews'ivo a Jews buna'a bahii no'ivo aa Gentle bun hii gija ale ivo Jews bun hiigi ja'in himhun 'en mihi 'aino. ¹⁵Nou Jews nahenu'val ijeja nú Gentle bun sise vaji lelomhuna bane. ¹⁶'Eni'ivo mamam hega'aman 'emaa valama suihun 'ajuhi alilma malinú huna bane'ivo Yesu Keriso nivejul ijapa lejum nú mali nú vale. Valama suihun ije ve ajuhe vem mali numhuna bane 'ee valama suihun ije ve 'ajuhe vem 'ebisa alilmaa limhun a bane. ¹⁷'Eni'ivo nú'olon halul ve unam salmi 'aliman le Yesu valil'in le'ila ve'al ijah nú olon hega'al ijah nú egaa sise ve'in. 'En Yesuho sise gija ni'ahehi'in en? Alilman bane. ¹⁸'En na 'olon nal nugua dilap'uvon ije na una nin'o ama'ili ve 'uen ijaho na ega vatam tua'ine. ¹⁹'Na valami jehun vaji na gua vom bali'ivo na Godin ijehun na hiju. ²⁰'Na Yesu'in kolosi ahi ane vale 'eni'ua jepmapa nal na bisom him huna bane eni'ivo Yesu Keriso la nun vaji hino ene nal higa 'ee jepmahi higa 'ee ahapa agehun higi jaho Godin halipa 'ee na oimi huhu besom nuni jehun mimani ije na nima ve hiju. ²¹'Ene ijehun na Godin maiji vwihini'in ijaho na ba gala aido lana vole ijehun magijaho valama suihun ije ajohe aliman li'ibis Kerisola guaman ijaho maba'an leja'a.

Chapter 3

¹Galintia ola vipba 'ana agei egia iapa jaa 'atiama en? Yesu Keriso kolosi 'ahi 'anaval ijaho na elili jun 'una'i bana jehum ba sama'lim jaa bagavale? ²Na nuga besom jal najephun na 'ula veju 'en jaa Godin avena abe jal ijaho valama suihun ije ajuhul ijehun abe jale? ³En ja 'atin'en? 'En ja Godin 'Avena vaji ja maliniam hun na aneija vejal ijaho ale'ivo ja jepi una va haphun ulagije vem maliniam hun veju? ⁴A nugua'a bong ijei bun vaji sise'o hinan ijaho maa ba'an le'ibe? Ije maa ba'an lejal ijaho nima maa ba'ane. ⁵Hu 'Avena'e miapa emaa bu alesi bavem hun na veju'e lejul ijeja valama suihun ije he vejul ijehun vajehani'en ja maa hee nima vejal ijejal ijeni'en? ⁶Ija unama besom'ina Eblamhama Godi nima vejum Godila hu ega alili'uaman. ⁷Eni jehun ega'e nimaa ve'in ijeja Eblamhamon halipheje. ⁸Ene Godin ili japa Godila duna'i Gentle bu nima vemga bu vega maliniam hun ije gaamale mai'o Godin 'ua mai'u'in ijaho Eblamhama aga'in 'ualiman guagal maho gageja on vaji melajephun. ⁹Egia lapa Eburahama nimalopan ijai'in hu'o nimaa lo'an hu'o mijalapa hun. ¹⁰Ega valama suihuni je'agulmi hiju ijeja silibian na hali hiju. 'Eni jehun aga'in vejal silimi ijaho 'ega bong hun vaji bahi nugua hu hepa vaji valama vejal ije bahe vejul ijeja silibiaval úmane. ¹¹Unama sama'lim huni ija aga'ine, 'ebisi valami japa vem Godin una'i alima lemhuna bane. Ijehun magijaho aga'in vejal 'ega alimagi jaho hun nimailoga 'ahi himni úmane. ¹²Eni'ivo valama nimai lo bane. 'Eni'ua egialapa valami ije aguimi ve'anija hu ije vaji hino. ¹³Kerisolo valama suihuna vaji búman ijaho sili egúman silimi jaho ega bonga indo gua ilievul ijei bune. ¹⁴Eni'ua Yesu Kerison vaji Gentle mijehan besom'ina Eburaham mijehan jen mijuhan 'ejum bu nima vejal ijehun Godin 'Avena nahami 'ualival ijehun abamhun. ¹⁵Vwehu nuna na nugu'a na'i bogi vejul ije na manula abesami 'ijalivo emaabu 'walmi nima vejul ije lo nima lijul ija ba'emi 'aido banido banidovule. ¹⁶Em agaho Eblamhama hun vovol ije nahami 'walianman hu vovola maho'o nahami 'walianman huna bane ivo hu'ee besom Yesu Keriso nahami 'walianman. ¹⁷Na na vweh vul age 'wala'ila ahe 'waliavo valama tamhuna'e jula maho'o (430) alamani ijapa valama taman Godila lanaman ije abe suvam huna bane. ¹⁸Eni jehun aachi'a valaije ajohi'en hun le'ani jaho jep'ee nahami 'walianman ije venale'en hun bane. ¹⁹Eni'ivo jalam hun mai valamiho múhane. Valamije múhan ijehun magijaho, 'emaabo bun sisegije giumhun jehun múhane. 'Eni'ivo valami ijaho 'inomo'in bul abe lo emaa ve Godine 'ega udol mai hinuni je mamga valam ijehun unamije veum hi'en nahami 'walianman ijap loman ijen balinane. ²⁰Eni'ivo ega'e udamai hinunija ho hu ega lomaa'um le'ina bane 'ivo Godila ebulahama nahami 'wala'i venan ijaho udolmai ea ba'an hu hú besom 'walamane. ²¹Enani jehun valami je'o nami 'walaman ije'o de'alavo'en? Maho'o bane. Eni'ivo valami japa hima maa múhan le'ibisi valami japa lén na aliman leja'a. ²²Eni'ivo Godin ila ijapa Yesu Keriso nahami 'walaman ije nimai lo 'an ija hu nahami walaman ija abemhun. ²³Ijen'i nimai logija ijen'i lom huni ivo valami jehun halula hali hi'em ijen'i nimai loga lo sama hileman. ²⁴Eni jehun valami japa nú najúhi 'ahelúmi Kerisola loman ijen 'euman 'ejum nú nima vejal ijehun nu 'ega alilman lejal. ²⁵Eni'ivo nú nimaa vejal ijaho niloman ijehun nú jiha valam na jehi'in bun halula hala bahiju. ²⁶Ijehun magijaho ja jipmapa Yesu Keriso vaji nima vejal vaijehun ja Godin haliphei lejal. ²⁷Ja ega maho'o ga'ee Kerison vaji samihu 'ulijal ijeja Kerisola 'adep buna'e samiahane. ²⁸Eni jehun ja Jew 'en Guliki en 'o bwea'o bwea bani'en nabal 'o balu ja ija maho'o Yesu Kerison vaijehun nibesom'in. ²⁹Eni jehun Kerison lejal le'al ijaho ja Eblamhamon halihei lejal, ijehun aachi'a nahami 'uleaman ijaho junman lenan.

Chapter 4

¹Na jepmaihi age ja 'waliavo, omahi guaa'en ijen'i halihaha aachi'a 'enhun. ²Eni'ivo hu 'ega'e ajuhul ijei bun hali hii ijei bul aachi'a ajuhi va'ale omahi vega laman ije abe'en ijen'i abemhun. ³Eni jehun nú'ina'ama hijul ija mwe'a gehun ijai'in ijehun halul ijapa sahimúm hijale. ⁴Vega hu manul venan ijapa lo abem gaa Godi ho halipa hunije lanam lo valam hali nabali nahenan. ⁵Ejum hul valama suihuni ijehun hali ega'ee hijul ijeja nii'o 'ime 'enmi bielúm hun haliphei ja nima nima lem hun ainane. ⁶Eni ijehun ja hun haliphei 'ua Godiho hun halipa ije hun 'Avena lanamvon nú'n oija vaji loman. ⁷Ijehun hahi ja bwea bani'ivo hun halip lejal. A Godin halip lenan ijehun Godin aachi'a a 'enhun ne. ⁸Eni'ivo nú sui Godi bahe bagaval vegi jaho nú mwe'a gee hun godi ga il 'atin ijeibun bwe'a le hejal. ⁹Eni'ivo ja jepmahi lo Godi hegavo'e Godiho jahegiamo 'evo jalam hun ja nin'o unava nugu'a sisegi jeibun bwe'a lemhun ulaveju. ¹⁰Ja vega saviga jul madona 'ahula mama'ina agulmi ije juvejiami va'o. ¹¹Na juni jehun na dejupnem nal junhun gau'alaga vejun ija il 'ati lenan. ¹²Vwehu nun nagei na ja nisilia 'walivo ijaho ja naisein le'aval. Ijehun magijaho na valama suihun ijehun nanim ale'ivo na lo jaise'in lejade ja malam'in na basise'o 'aheval. ¹³Eni'ivo ja nim hegaval ija'in na malamo veg'a najihun ijaho hap vali adami sahe'em 'walivon. ¹⁴Ene nú hapa vaji adami jaho jun'a 'ahi lena'ivo ja na ba botomivale 'ee basedia val'ivo lena'ivo abene va'alijaho Godin inom'o'in 'egiavol ijarin alesi Yesu Kerisola 'ega ali long abemhun ija'in abene val. ¹⁵Ja malam'in mijehi balinan ijave jale? Na ija'in vwipvo ja alesi ija'in vemhun le'ibisi jun niga gupa jahe vajeha'a. ¹⁶Na nimave 'walivo na jepi jun nage lejade'i labe? ¹⁷Ega il 'ati najehi'in ija bu ulale bali'e jasaliavo eni'ivo bu mama'a ve'ila salim huna bane ivo bu ja jum'ulipa nuni balomhun aiju. 'Eni'ivo ja bun ulagijemam vemhuni jehun aiju. 'Eni'ivo ná iga bongé ulave balinia'en ga'u'ala ve'avale, 'ene na'iga bongé nal ijen hi'en vemhun vehuna bani'ivo mavem hune. ¹⁹Ene ina'ahu nuna nani'o hejul ijahu halip nahe'ila hapa hejul ija'in heju 'ene Kerisoho jun vaji alesile balim hun heju. ²⁰Eni'ivo na ula jal ijen himhun ula lenemu, 'ene na jal ija'in hii vejul ije na ila ija'in 'ualiam hun nija na nijepvo. ²¹Ualep ja ege lahibul valama hali himhun ula vejul, ja valama suihun ja hejali'en? ²²Godin ila vali ija'in vejul Eblamhamho ina'ahuapa no'o biti jaho nabala bwea gijapa nahenan. ²³Biti ijahu bwea nabal ijapa haphun ulai nahena, biti jaho nahami 'uala man ijene. ²⁴Ageja hi ja 'iséine ijehun magijaho nabala ageibul najuhul ija sui'ua no'o. Biti ja ho Hul'ia Sainai leloman ijene hu halipa haphun 'ula'i nahenaninja ho bwea lemhun laman ,ua ijaho Heiga. ²⁵Heiga ho Holiá Sainai Aleibia vaji naminuni ijehun manula; ijaho alesi Jolusalem jepmahi alamun ijene'eni 'ua bu ina'ahuap bu'in bweale hiju. ²⁶Eni'ivo seraho Jolusalema'e indoi alamuni jene, 'En 'ua hu valama hala bahino hu nun ohe. ²⁷Eni jehun Godin ila vasi ija'in vajal nabal'e amui'ba'an sa'ai vejep ja halip ba nahe hap ba heju jehun mwasilivep ijehun magi jaho nabala oihen ve'ini jehun ina'agi jaho maho'o 'ivo balu ba'an ijehun ijaho boga bane 'úmane. ²⁸Eni'ivo ja vweh una ja Asik valel'in, ja nahami 'ualam ijehun ina'ave. ²⁹Ijehun vegijen halip'e hahun 'ulai nahe jal ijaho 'Aven hun 'ulai nahejal ijaho lulahan. Eni jaho jeaha maija ija'in alamo. ³⁰Eni'ivo Godin ili ijaho ija'in walaman? Hu agi'in 'waliame naba'e bwea gijaho no'o halihaha'in lanjehun va'a bwea gijehun halip ijaho nabala magi jehun halip hun aachi'a is ba'en hun 'walavode. ³¹Eni 'uavvhu nuna nú nabala'e bwea gijehun ina'a bane'ivo nú nabala magijehun ina'ave.

Chapter 5

¹Nú hap niaija Kerisola nivem malinúman ijehun gilmani nami'avale, ni'o bava bwea le bun halul la hala bahim hum. ²Gep nal Pol'la ja 'walivo sisuu'al ijaho jun na'a maab'an lemhun. ³Na ni'o 'waliavo egijalapa sisuhumun ijaho hu suihun ijehun halula hali hino. ⁴Ja suihun ijev maliniam hun 'umam sal'al ijaho maji vwihini'ijaho ja ni alem balinan em Kerisoho jun na'a niuhum balinan. ⁵Ijehun magijaho nú 'Avena vaja nima vejul vaji aliman ije nimave ajahi hiju. ⁶Ijehun magijaho Yesu Kerison vajaho sisuhui'ini 'en ijaho ni'in nabane 'ivo nimave oi'en'alalvol ijapa ni'in ne. ⁷Ja nimaman vejali'ivo jalapa um'uliahue nimgiho baveju? ⁸Age jalama'e javeni'a'e banima vejul ijaho Godiga ja 'umeniaman ijehun na'a le lomhuna bane! ⁹Istiga 'o 'oihi 'ivo ijeibul vesu'e halavaga le bongmi ulijul. ¹⁰Na Natophun vaji na ma'a vejul ija ja vwihaga gala'aido ba'enhun. Eni'ivo egijapa jun vwip jaho ve'e ja nijapvol ijaho hu hun eha abemhun hu 'ealapne. ¹¹Eni'ivo vwihu nuna na ja sisuhu'in ije majaa najeho 'evo jalami jehun na ja jua majaa 'ulaliaho? Ijei'in ve'al ijaho kolosihun 'u'a 'walavol ijaho alem balim hun. ¹²Magijaho ega ja vehila sisei mai veju ijeja maho'o uhu'en bali'ibis mama'a veja'a. ¹³Vwehu nuna ijehun magijaho ja ijehun vaja bahim hun iji bijihan. 'Eni 'ua haphiana jal abejul ija hu bavem haphun ula gijaho bale 'amane. ¹⁴Ijehun magijaho valama maho'o gijaho lo ila besom'in ijehun vaji ahulmi 'walaman: Ja jun hapage oimahul ija'in ega jun nini hijul ijija óimia 'avale. ¹⁵Eni'ivo ja gali agai bijap 'ala'um hi'al ijaho ja mama vwip 'avale ja maho'o inútom hun ijehun ja oi 'en 'ala'al vale. ¹⁶Ene na ja ija iavo 'Avena vaji hio 'avale 'en hapa hun ula bave 'avale. ¹⁷Ijehun magijaho haphun ulagija 'Aveni'ije hun ula ije'o haphun ula gije ojem 'alavo 'Aveni jehun ulagija lila besom lee baa alamun ene bu no'o ojem 'alavole. Ja jalama ja ula vejul ijeja bavejul. ¹⁸Eni 'ua ja 'Aveni japa ula le 'ani jaho ja suihun ijehun halula hala bahim hun. ¹⁹Eni 'ua hapi japa ula le 'ee halum haluam muni jaho aga'ine, kusise'in vejul ijene hule 'alavole jene hahapa lenmon ije vejul ijene. ²⁰Ene godiga il ati'in oimihe masip 'alame sen ve'alame, ula'alam, ee 'aho'bun teni nugu giaa ajiname maili'ivo lanam 'alame, 'ahalmi idu aido aido lemalavol. ²¹Ene lejime doo sise ine nijapme bujilame nugu'a aido aido 'ina na 'wala von ija'in 'walavol ega ija'in vejul ija Godin ala hu kingle hinun guagi jaho bu alesi bava hun. ²²Eni'ivo 'Avenhun unami jaho agi'ine oi 'en 'alavole ijene sa'ai veju ijene madúimi hijul ijene ja'agip hijul ijene sual'in lejul ijene, mamaa vejul ijene ba ujahujap 'ila mave bejahi vaul ijene. ²³Timui hii 'olon ajop, alamun ijaho valaba bane. ²⁴Eni 'ua jepmaipa ega'e Yesu Kerison lejal ijeja hapijapa ula leni'a vejul ijeja mim kolosi'ahi 'anam balinan. ²⁵Ene nú Godin 'Avena vaji hijul le'ala ijaho lohi jen Godin 'Avena vaji hioja. ²⁶Eni ua lop nú jal'e ba agehi ageho ba sivam'ala, 'walavol ijija, ée e'aho' bun tini gia le jievol ija aleva.

Chapter 6

¹Vwehu nuna ee bisi sise vaji 'ong gaa'al ijaho ega ni 'Avena vaji niem'ain lejal iji bul va ja'agie ni'ajapa uli'amane. 'Eni'ivo ja 'ojun 'ajop 'ala'um 'ai'avale, veju'ua ja'o ijen alihi va'aval. ²Kerison tamani ije ve ee aho bun 'ahii ni'ajepa uli 'avale. ³Ee bisi hu vwipahu ega ohi 'uomun ija hu ega 'oli 'ati'alamun, hu maho'o maba'an. ⁴'Eni'ivo vem ee besom hun anopi je ega 'oli hu besom tovia gia'aman enale ijen'i agehi o'ane, ee 'aho'bun ijehun bagia sa'aive ba o'amane. ⁵Ijehun mangijaho ee besom hun ahigi jaho ega oli abemhun. ⁶Ija vem ega'e il najepém henan ijapa ega'e hu najahan ijaho nugu'a mama'a gijaho 'enhun. ⁷Ja 'ojun ba 'ati'ala Godi ba siva'avale ijehun magijaho egia lapa huna'i jalam bil menun ijaho hu ije lu'enhun. ⁸Ijehun magijaho egijalapa hun hapi jehun unam ije hinun ijaho hapi jehun sise gije bieuniam hun. 'Eni'ivo egijalapa 'Aven hun unami ijen bil menun ijaho hu 'Avena vaji majama himhun. ⁹Lop núl'e mama vem huna baujap 'avale, ijehun magijaho vega magijapa lo abe'en abaseda 'en ve'ani jaho a ijehun eha abem hune. ¹⁰'Eni'ua nú vega maaaa abe'al ijaho lo nú ee maho'o bun na'i maa vem huni'ivo malamo ega'e nima loi'in ijei buna'i mamam vemhun. ¹¹Asui oma mama'in na nal nun iji vejul ija gia vale. ¹²Ega'e hapa age alolahul ijei bun ula lega ja sisuhun hun enmieho. Ijehun magijaho Kerison kolosi ijehun basise'o 'ahim hun aiju. ¹³Ijehun magijaho ega sisu uhu'i'in ijeja bu suihun hun valama bu ba agulvol eni'ivo bu jun hapi ijehun agehi agehi omhun ula leni'avo. ¹⁴'Eni'ivo unama ija'in jaho na agehi ba omhun eni'ivo nun Natopa Yesu Kerison, kolosi ijehun ili jemam sa'ai veju em nun ulaga mwe'a gehun ijaho kolosi ahi anam balinan em mwe'a gehun ulaga nun vaji alamun ijaho kolosi ahi anam balinan. ¹⁵'Eni 'ua sishui'ine sit bauhuín ija nugu'a bisa bane'ivo ee mai'oin lejul ija opmani ja. ¹⁶Ene ega'e unama mai'uina juvejimia ojul ijaho madivi'ine numi lie'ine ijaho bun doi ee Godin idoi 'allamo. ¹⁷Jeph maihi agenle higa gahén hi'al jul ijaho ja ega bisa valama amo'a nuna'a bave'aval ijehun magijaho na Yesun hapi jehun na sise 'u'aheval matana 'Avena nun hap doi alamun. ¹⁸Vwehu nuna nún Natopa Yesu Kerison mavwehein ijaho jun 'Aveni ijapa'e. Amen.

Ephesians

Chapter 1

¹Na Pol, na Yesun apasol na Yesun oiye, Godi emaga agul vi'in ipasi vaii'naii. ²Miiye'in o'on ee oiso'on Godi ga nun o'om ee natopa Yesu Keriso. ³Godi ee ome nun natopa Keriso oii'mahoo, hul miye'aan no'o alun miye'aa kadahul teni vai'naii Keriso. ⁴Godira nu, ijibiyeen mwa aan venna, Hun vaiiyen nu oimoman. ⁵Godira nu ijibiyeen hun haripa ayohan iina'ahap Yesu Keriso, Hun doi. ⁶Nun, ajohul epp iyahohun alebiyap nu meehan besum hun oii'maman. ⁷Yesu Keriso hun kubel iyeppa sisega mavipmi aleman kumehun miiyeen. ⁸Hun miiyeiin iyeho noon doi ee hegvul. ⁹Godira noo hegaman hul maga hun oii yelama ee iije Keriso huu uaman. ¹⁰Majaga opman, nugua masina lo ahuval, nugua indohun ee mwahun lo humana besum lemhun, venna Keriso. ¹¹Yesu wainaii no'o manulveyel nuhun weappa hul nugua mahoo kuaman maga hun ooie. ¹²Godira nu manulvenan iyeho alola Keriso, nuhun sakaihun hamee. ¹³Keriso, onvajii il'la nu heyal il'la hama maga hegaval aa hu mave ee hun Aven hun ham iye mavehun, ¹⁴Hul nu deyajan nu, hun nigul iyehun nu hun haam iye alolaphun. ¹⁵Na Natop Keriso nimailodoi ee a'agulvin emaga mahoo Natophun haame, ¹⁶Na Natop demanemun iyeho na hun iip iyedoi na banam o'ojul. ¹⁷Na banam o'o Natop nun Yesu Keriso ave nun hama, valuna hegahun ee ha'ama iyeho onnaii alamo. ¹⁸Na banam vella oon oijee hamlimhun, al na kumeneman iyeho hama emahun Natop hun agul viin emaga iyehu kumenan. ¹⁹Nun banam waiina iyeho kualaman iyeho al na hegamhun o'on halula nu nimaveyo. ²⁰Halula besum iin Natop Keriso hul gua ulii asuhina iyeho omaphun iga manak doi hu asuhina. ²¹Hu Keriso lanam indoi ulii ee halula ee ajohan gua'alla hul iippa abe ajohan, Keriso hul jul'madun na silhuna na nirobalina iye ajohan ee ii'uin yula lomhun. ²²Natop nuguak mahoo iyeho Keriso ee hun atimodo ee sosi maman iyeho sosipa homanlenan. ²³Sosi iyeho hun ne'ul em hun happa, mahoo hu mam ito'oalmo.

Chapter 2

¹Enivo' onn sisepa a'a aye'e urahan. ²Kahi,a'a gee hun unam iyen hiinan. Aa, Varuna sisega kudoi hiiyul bun harihee. ³Nu, ema bun unnak iyaho arill mann ija ba,arain. ⁴Godin ma'a we'e hein emvo'o hun oii muhan ijaho opmann . ⁵Aa kahi vaji hinan, emvo Yesun ma'a numirein. Em oii sonni iyen nukenn mii ahumaan. ⁶Godira uri nu keang mi Kerison unai Kandaldoi ranjahan em Keriso keanghun guai hijo. ⁷Hun varun em hun minuga kabii buton biai'an. Ijehun vero'em minuga Kerison unai minu vemhun. ⁸Nima'ai vein emvo ma'a we'ehiin ija ho'o ona banievo iyaho Godin. ⁹Onn Juala banievo Godin minu. ¹⁰Nun Godin gaura lemhun venan iyaho Jesu Kerison vaji venan. ¹¹Weap ona'a? Gentel ivo hap sit "uhul" mehul hapmani Eema lenan. ¹²A'a mutilla neek 'ivo Jesu Kerison vaji ro'o Godin Eehei rejat. ¹³A'ava a'ado hinievo Jesu Keriso kumbari A'aro hun E'erenan. ¹⁴E'e no'o em no'o beto'o bul vela delapa o'om ro'o Kerison E'ehei reaval. ¹⁵Jesu Keriso roo Korosi doi aje'e we'ehiemia arevo ro nun humaan renan. ¹⁶Keriso ro emaho'o kuarimhun hajula hari ahulmi hijal iya ho'o ro Godin E'ehei rejat. ¹⁷Jesu ro'o E'e aidoi em nini hijul ija hun Ill iye'e kuarime ro'o ahulvum giaiom hun oi son ije samihan. ¹⁸Jesun Kaven vaji ro'o hun Omi ije hegian. ¹⁹Iyehun Jental, nu ega neekivo Jesura vem nuro Omap hun alhii rejat. ²⁰A'a Godin A'al e'e Apasol em Poropet evo Jesu ho'o jon tenii ronnn em hu jon Munn. ²¹Hun vaji Tempol enmi ajee ehion giamo ija Natophun Tempol. ²²Ijehun vaijain ao'o Godin Kaven abasemihal.

Chapter 3

¹Iyehun hahi na, Pola Gentel bun dibula bwea gae'e Jesu Kerisola meman. ²Godila maji wvihenuman iyehun mai na ja ualavo. ³Na hema nun vaji samalin na giavun ije kwaliavo. Aga hem nulei alamun ije kwaliavo. ⁴Ava ije dahi ga'anijaho nun vaji hema Yesu Kerison maga 'ava gamhun. ⁵Iyee amui a'a kamo'o em age'e hemaga bavem samallian em Bagai'in. ⁶Hemage'e Godin illa maiuin iyee nahemi Gentel em Isilkol kwaliaval iya buo'o enghun. Age swalaga hul nahami bu miuhiuin. Iyehun nal lo hun buelehun vua maikin em Kaven hun Hahul iyehun vaji jul veju. ⁸Naja muga vwihei'in eyaho duman na miman iyehun nal abe ega Gentel ee bava babunin iyee Yesun bahe'e bagavul iyee kumem hemhun. ⁹Emga hema agehun gauala gae'e sui Godila iyen nesi vaji vem niugu'a maho'o vem lo sama hilaman. ¹⁰Emaga Godin vwipa mamaga maho'o gival. Sosi vaja em ajouhi'ina mamain em adaldoi hijul bun nai samalim giaval. ¹¹Agaho Godila Yesu Keriso ga'ee nun natohe giahun vaji mama gival abibuton ba'an le namino hul vwippman lo lena. ¹²Eni'ua nu hun nima veyel hun nu ba babevohun hul una'i va'o. ¹³Iyehun hahi naya'a kuliavo iyahun nal sise'o hijul. Magiyho jul kavothun. ¹⁴Iyen na atimugi tuasavo mama una'i, ¹⁵Agan hun mwadoi hun agan le jal. ¹⁶Na hu niisil ualavo na halul memhun. ¹⁷Na banam koyul iya Kerisola hun nimailodoi tannamsamhun ¹⁸Emga o'on Natop hun ehhi. ¹⁹Ee Keriso nu oimiahun eyehun nun Godipa nu niayaham. ²⁰Hu yep wvipmo nu hu nisilhun iyeho nu hun gauala vemhun, ²¹Yesu Kerison hun sosi gauala vemhun iyehun maga ee nu hun vaiseo. Demanemo.

Chapter 4

¹Na dibura ega Jesun, a'a niayehe ,ula ,umega umena iye o'aman. ²Na aa Uegi 'uala ajualine ee hene umo oi mia,aman. ³Hajalve ahulmi Aven vaji oi soni sa'aval. ⁴Haha besom Avena besom Kumega besom kumenan. ⁵Natoha besom nimailo besom Doii arihal besom. ⁶Godi besom maaaa hul asidiahan iindooman. ⁷Nu e'eaga besom numireime manula Jesura yeane muhan. ⁸Godin illa agapa urana, Jesura indoi vaan ega diburai hijura kenian va'an, nuo'o vajiaphun. ⁹Indoi vahun ija yelam? Hul mweaii roman. ¹⁰Ega muai'i roman ijapa una indoi va'ian, indohun nugua mu'engelemhun. ¹¹Keriso apasol vajihe poropet vajihe,ill ualii omhun vajihee Pasta em Tisa. ¹²Hul opesi vajihe Ema,nijiaphun. Kerison hapa ahulmi kenghun. ¹³Hii ga maja hapa ahulmi keangmi niama vene haripa Godin, nul lo'o Kerison vaji duu himhun. ¹⁴Kerison vaji higa himuna mwehan kenmi ajee va'a nun unaii illa kata ijehun'naa ija ban. ¹⁵Illa uame, oi mipaval, Kerison vaji omhun. ¹⁶Kerisora hapa'opa kengmi ajemhun ahulmi gauara vene ema oii miaphun vaji higa nuna kengmi ajemhun. ¹⁷Na Natop hun ipdoi kuara a'a abiol bun higa bahin. ¹⁸Bun hijula mugurup opman, bul Godin lomhuna eha'ban. ¹⁹Bun na'ai juha ban ijehun sisega maja vejo, sisega ido'ido ina vejul. ²⁰A'a ajain Keriso naie hi'venun iyen. ²¹Na aa uara ani henan mamaga Jesun vaji nii najahal. ²²Aa najahal on suihun heiga aremhun, on ema suihun ije nedehe lanamhun, ija ema suihun sise ura venun iyen. ²³Aa najahal ija al kavotmi kaven vaji vuaphun. ²⁴Ega maiuin iye abe abesime ee nigula Godin maga gavul iye. ²⁵Kat iye gia suwau'um ila magii ije mam, umoo agan bui besum. ²⁶Ba jianmi hiem maja ga va'a ariphun. ²⁷Aven sise ba teni aremaphun. ²⁸Nesa nii'nii bavemhun iya al hajul vee kenmi imhun, ii'om ema vajiaphun. ²⁹Ill sise bauomhun, ila ema niajiaphun, ahulhun iyen uome keanghun. ³⁰Godin agualvian aven iyen bavem oii hienhun, aa hun vaji jeanve maal. ³¹Kuruvula, jeanmuna, dubi'ill aree ema 'ania jigamun a'a aremhun. ³²Oii soni samee, weap mirame voo ahul'amin, Godi Keriso aa weapii'aremaan ijain.

Chapter 5

¹Inna'aman ageya ya Godi matehun iyehun maga hu nu oimumo.²Godin vakhun iyeho Keriso oii mamhun ee Godi sumat vayemhun.³Sumatta anoga idoldoga Godi agulviin bul bu besum iaiyo.⁴Illa sisega bauahum ee sibanna bavemhun ee Godira oimallimhun.⁵Nu age hegahun, nu ebun nugua gea munin baihun ee kat bavehun, o minibaan ema balemhun nu iyee vea'ala Godi ala bagamhun.⁶Illa mabaan iyee ebese abakatamhun, Godi jin na lo innaaaga illa adaa bahajul bun doi ariphul. Iyehun bul ee bahulhun.⁷Avega mugulhun a Godin hamm. Vakhun ina bun hamm.⁸Avega muguluhu, evo yeho Godin inaalena.⁹Vuvolla hamaa iyappa niajehun maman lenna, maman lenna, ee maa.¹⁰Ee gamhun yelamjo suui Lod kualaman ee hun vuvola hamhun ee ginum.¹¹Vuvolla sisega ba ahulhun ee gauala muguluphun bavenhun evo yum yephun.¹²Iyeho nule vemhun venale nuguak vemhul.¹³Evo amlin yapa amlianna, ega maboyea ee amli iyee gamu.¹⁴Yapalo amlianna maremu, ijehun na warevo; " Ulli nenuare ullinami Keriso lomu lo amli ga".¹⁵Managa anja ee innon yega - assese o inno o mama inno.¹⁶Veage mam ajomhun - veaga siserin.¹⁷Ijeum siseun ee baremu, ijeum ava ee gamun Egop maga iegam.¹⁸Ehun doga sisesise baimon, uyao a waana sesev bahu. Iyehun mae 'Agualvian 'Aven ijen ambituhun.¹⁹Samsi vaji uoman ijain himhun, hu a'aloraum himhun, ion natop ije oi ma'al ijaho jon oje ee hahe ee 'Aven ija maho'o oi ma'ah.²⁰Muga maboga nu natop Yesun vaji ee Godi homei demane uamhun.²¹Ene Yesu onn vaji ee ahubu wome a'alul haume uha mave hino.²²Nabal, onbalu oima, Yesun vaji oimaha.²³Balu geyaho umman, Yesun iyeho nun umman Yesu huja najoin.²⁴Iyehun nu ema nu agula, Yesun vaii agul hun, iyehun nabal onn balu amave onn ina'a ome ee maah oii meahun.²⁵Onn nabal oima ijain Yesun hul oimae ijain nuo oimahun.²⁶Keriso humam muama eyan nuo agwul vemon, iyen onn dowe eve eya samian,²⁷Nal i na'aman waleman hu amlin, agulvine bani beiyine.²⁸Unama besu iyen hun nabal oima ijain onn apie oima. Iyerap hun nabal oima ijain hun apie oiman.²⁹Embese onn apie bavemga baana aramu - iyeon neya yapa huo liajapa loajemo, ijiun neyajaa bemga neyajap lojem parawasi bana lilmajemo,³⁰iyehun lanem balu o seso bu oihun vemhun.³¹Iyehun mai baluva hun emahwap ale va nabal sa huhu'in haha bisom lom hun.³²Age hem aga nii'invo no Yesu nee ee sosi iyee kwalahun.³³Iyehun mai nabal huyuna oimi avale al onn hapa oi mamaun iyaein enehun hul emhun.

Chapter 6

¹Enievo, Emuhujon bun ill hee ve'al, ija anopa maa. ²O'ohom agual meial, ijaho Godira varama ee amula mweman ija ijen. ³Ema gol hein, ijapa rem a'ahii joi'oo mwei aga aa himhun. ⁴Ijehun mamima, ja bagiem senvejul ijehun viyen ina'hujon serembeal ene'gaivo. Anopa magiyen ila amailami uramhun. ⁵Age Buaee agai, jon mama'in bul lolmain hii'al, em bun 'agual o'o veal, em anopa maii he'al. Kristi'ra ura venun anop ijen doi hega joni he'al. ⁶Anopa madoi he'al, jon mama'in bul gi'ee hijul iyein he'al. Anopa Buaee bul hijul ijain himga, Kraist'ra vem Godin ura ge'ja jon oiivaji lemhun. ⁷Jon oiia'a lolo'o gaurajeja veal, e'ema bun gaura vejul ija ba vwephun, eneivo Natop hun gaura vejul ijain ve'al. ⁸Ijehun magajaho mamaga ee al ee besom, besom venun venun ijapa uom ava abemhun, Epa'a mai en sise en ija aani vem beliman ijahun on apejaho on Natop ijapa mamhun. ⁹Urenehin bul unam uravul ijain ba veal. Nul hegal ijaho niun vuam urenehin ijaho 'Adal doi hino'o, eneivo nu bane'e. ¹⁰Duamman ijaho na age ja uravo, ja Natophun hulula loliyen hajul'manii he'al. ¹¹Ijahun Godin bejal neigua ijen ee'al, hun bejal neigua ijen savo age avena sisege'ijehun halulaga ja va'al. ¹²Em age bejala ga haphun, bejala bane'e, eievo varun aa mugurup hun bejal na vejo. ¹³Ijehun Godin bejal niugua mabonga enmi samhun, ijapa vega dumnaii aa niajaphun. ¹⁴Ije illaga abe on dabu va utailiaman, em ijapa a'a ajohama'em o'omhun. ¹⁵Em on Die'e ijeo'o die'e sit abetan, em all uraho'oan ijaho oii a'a son ijen urao'oan. ¹⁶On nimairo ga bavem o'omhun, eneivo vem majama harul'in re'an. Aven sise hun Jopa loaval ija ba lo'o aa bijaphun. ¹⁷Em Kefa ga ee maja'maja himhun ijen abet 'an, ije Kefa geja Godin Ill ijen. ¹⁸Ijehun nul vega nun sibol sibol huni o'ohun ijaho, sibol ijaho maji bavemhun. Em ije vega bet ijen hu on sibola hu app vemhun. ¹⁹Ijehun nun sibol o'onepan, vega na nun i'll siri sibol o'oum iyaho nun vweap oi'aga vem siri'an em aal vwepa'a maiuin amoi veja'in. ²⁰Aga i'ila ga e'e ega opa e'e mahup mahup u'jiamo hinun ijehun ill. ²¹Natop hun giura bwea yae'e Taiasi, Hu unai e'ega aril man ijapa ill mabonga ja uramhun. Emga nal ijain vejul ija ja gamhun. ²²Nal hu lanavum joni vuan ijehun maage'jaho jal Hun vaji nu giumhun na lanavun, jal ijen gavo jon oiiage vem lo alilman lemhun naja mehun. ²³wehunune oii aa sona jial ee aram, Godi O'ome, ee Harihe, ega noo gejei bun nimaroi doge'iyen na ja oii mehoo. ²⁴Maji vuhe'nein ee Jesura na oi mehan ijen na ja oii mevoo.

Colossians

Chapter 1

¹Nun iipa Pol, na Keriso Yesun apasol em na Godin oiye, ee Timotin ho nun wea. ²Nimavein ee oigilin weahunun Keriso vainaa bul Kolosen deson na onna ee oison na Godina nun ome ee Lod Keriso. ³Nu Godi demani ua ee nun oma Lod Yesu Keriso demani ua. ⁴Nu hejeal yon nimailow ga Keriso Yesun na ee oiike'alavulla maya mahoo Godina amaili alamo. ⁵A on oi'ekeagiamun enivo wep onna kadaldoi alamo. Al gilman wep ee illama maiuin. ⁶Yelamapa oni loman iyeho ill maiuinapa wuvolapa lene ee guagal maho ayenman, iyela'in al vega hena iyeho ee hegamhun oison na Godi ma'vainaaii. Epaphrasin illa nun oi'mehan ema idokol hun buae Keriso ava nun ulalom nain. ⁸Epaprasin ho nu hu oi'mahul ee hun valun oi'mahul. ⁹Eni vo vega hul oii mohan nu hejeal, nu hun banam oyel. Nu huu nisil vel iyeho nu hegai'in hu iyeho wepin ee avenna hegaiin. ¹⁰Nu banam oyel hul lo numilium Lod unamma suman. NU banam oyel wuvolla maga mamni lemhun ee liel ma'a hegamhun Godi. ¹¹Nu halulhun hu nisil mi agul mahi ee kadul u hu alolaho. ¹²Nu banam oyo ee Ate demani uame ee weppo'om kiinek hul ham ajol vo. ¹³Hul nu ajoheman mugulupa ee nu hun Harip oimamhun hu io nu ajoheman. ¹⁴Harip nun hee iyeho iya manak ondoi em nun sisega mawehimeman. ¹⁵Natophun ega'amulapa nugua maho venna. ¹⁶Nugua mahoo venna ee indohun em mwahun na venna ee nulehun ee samakhun na venna. A ni indoi hee giamun. ¹⁷Hu hubesun nu'aa maboa iyan bun unaii, em nua'a mahoo nu vaji ahulmi aram. ¹⁸Hu human na haap hun em sosi hun kabi em haripa amul ura hul hiin. ¹⁹HUL suman hun mamaga mahoo hun vaji aramhun. ²⁰Harihahi ommahe wep mi bun vaji hun kaga Korosidoi ajen ijapa, hul Godi on ahul. ²¹Maan ijehun mwa nua'a aravula ee indoi aravula mahoo leye'a. ²²Hun hapman guam iyen na kimene hun unam iyen na meman agul vemname. ²³On nimailo ee on ula illa hena illa samaii kumem yel heyel illa nal pol, na gauara bue. ²⁴Yesuho nun alole nun sabuaga al, ee nun happa vainaii Keriso hul lo sosi lena. ²⁵Godiho lo nun haphun sosilena iyehun na hun gauala bue. ²⁶Age hema ga nima suinim wela bun vegian alaman. Eni'ivo yep vegagen nimavein agebul hahi losamiahah. ²⁷Buniyehun Godiho oi'ya henunna, huvemga hemmi 'olaliim alamuniye em hun nima hemi alamun iye hee gamhun. ²⁸Agehun iliua aiyl, ee maga bun hii nii'ajihii veyel. Em nu heega maiuin iye nayehii em bulo ehio giom iyen ii nahu vaahun. ²⁹Iyehun hahii nahun buee lemhun. Iyehun hahii naa hahul veene hun gualagaa naa vejun iyeho hun hahul.

Chapter 2

¹Nal ura vell, iyeho a'anem. Lodosea iyaa, haop maan hun nii ull. Iyaa boare hun. ²Nal gauara vell aga'a. Onn oii agee niajai hajul maa ho vemgaa onn oii Godi omee harihee maavee hiim hun. Yesu Keriso vaji nuree hegama hu iya aram. ³Hun vaji nureega hega hun weep ivaa aram. ⁴Naa age kuarevo vem gaa eega kattin iyei bul hapman iyaa baa katiama hun. ⁵Naa sakai veejo. Iyee hun maga naa hapman ban ivo, onn kaven vaji Keriso nimairo hinun iyaa nagavo. ⁶Iyee hun Lod Keriso abee hun vaji o'o a'an. ⁷Tanam inn riliel miaje naa naja hun veega bong a'a saksive arorep ann. Hajula aida aido arvul iyee A'bee ahul mi sakaive ann. ⁸Yarom alve naan iya maio kaddoi hun ban ivoo heparasi aii bul vejul iya Keriso ura unam iyeho bane enivo iyeho mweek unam ee. ⁹Hun vaji Godi, hajui iyeho ema haap iyen munn, maan. ¹⁰A'a hun vaji itoko barini em hun hajul iyeho. Hajul a'a mabong a'a ajee urieehun. ¹¹Hun vaji haaman hun sitt uhul vul baani vo Keriso, vaji uhut vall. ¹²Godin hajul iyen a'a doi abesam arrihi urinan. ¹³Iyee hun ega A'a doi arihi urinan naging a'a doi arihan sio'o rana mii ro'o ee, E'e maaii o'o inn rejal. ¹⁴Hu nu valama suihuni yehun hiijuliya hul em silema hali hii iyaho hul kolosi doi aye dilap unan. ¹⁵E'e besi mujo en o'o sabati en doo sise en sumata, sise a'a babe kahi babe gol vee. Kahi bama hun. ¹⁶E'e besi mujo en 'oo Sabati en doo sise en sumata, sise 'aa babe kahi babe gol vee' kahi bama hua. ¹⁷Iyabu sise vee a'aino Keriso, huja ane oll kahi besu, besum hui vee gieem hun. ¹⁸Kinom ee'i egaa besum, besum kahi valiehi vee gieam hun. ¹⁹E'ega besum, besum hun haap iyaa Godira ajohi vee gaa hu nahe yal iyee doi Godir samu maan. ²⁰Yesu inn hii gua ann iyaa yaram hun oii hiean veem hun oii hiean veem hun. ²¹Baa, gaa em 'abe vaa'an hun anop doi, hiian. ²²Yarm 'aa emoa bul naajiee hul iyaa ema bun heegaa. ²³Ageeya emaa bun una doi ajohiee. E'e sosi aido adoo iyha haap hun.

Chapter 3

¹Em a'a Godira a'a salanam ulinan le'an iyeho Keriso omaphun iiga manaii hinun iijain jon hii gijaho iijain hii'avul. ²Kadal hun nuguiye wep'aval. Emivo nugu'a mwa'age hun iya'alval. ³Aa nii guaman , on hiigeja Keriso ipa hahii Godin vajii on hii ga nulen na'a hiinu. ⁴Vega Keriso ulian vegeja a'a o'o ulimhun. Em a'a ulinun vega a'a o'o alube bejaphun. ⁵Aanam gum on hii ga suihunii ja, emvo hap hunya alimhun. ⁶Nanga ega sise vejul iyehun Godin deaiiul lommon. ⁷Nu malamo hiyal iyee yuve jimi hii o;o jal. Em iyehun vayi hii ulahii ojal ninio'o hii giyeja bahimhun. ⁸Iyehun yepaga nuga sise ga ageja gia asidip 'aval. San vejula, niugua sise vejula a'alemhun. ⁹Aa бага'em ee atea'aman, ava vega sui hionan ija baaber manul apesa'aman. 'Aa hiigon a'a suihun ijen hii onan rean ija a'animohun. ¹⁰Aa jeha higa maiuin ijee abe abesame higa maiuin abe abetman rean ijapa rem a'a lo hun nigul iisein lemhun. O'omaneii ol iyehun nigul ijain lemhun. ¹¹Unama iyain a Gureek en a'a Jui i'en o'o sisuhui'ini'en a'a sisa bau'huin en iyaho Keriso veji maho'o hun vajihii yu. ¹²Iyehun Godila iyibiyehun , iyeya agul veine ee Eenunmiliei'ine ee hu mama vei'in ee hu kadul ine ee oiya hun ayuli'ine em yakagip hii'ine. ¹³Wehu yun bu'in mama veenii ayap'ala avaliyaho ee amonbu, kula'aa lam gia'aval ijehu mulam niiaya ee kuam loo no'o kuahee wepmi ale'alam hun. ¹⁴Enii'ivo iyehun vayi nugua oi eng a'a lavol iyapa joip bit abe muaman. ¹⁵Eni yehun Yesun oison iyap onn oiya ajuhun. Iyehun maiya Keriso vaji nu hahapa besum- besum ume numian. Mii yeihhi'ina ee heega nayhi a'a hulmii gau'ala vemhuna nayuhane. ¹⁶Vemga Keriso illi iyap yun vaji iitu'a bali'amane wep mai'uuin eeng veiine ee ahul me gau'ala vein lee em javavee Avena vaji vee oija vayi demali nu'ung hiihun. ¹⁷Nugu'a bonga a'a vee aniyaho illi 'Uumhun iyaha Natophun ip doo miam ve'amane enala Atee Godi sa'ai vu'a ualamhun. ¹⁸Naabal baluhu yun bun hali hiiavale em balua nabal huluniilu oimi'avale. ¹⁹Balu yaa nabal huyun oii mi'avale bagi en ulalep ava. ²⁰Inna va, ema'hubun ill hee ve'al Natophun anop ija iyen. ²¹Emaina ina'ahu ba aatiamehun iyap leng natoa demanhun a'a ba vam. Sabua yun eemi'in bun hali hii avalee haphun hal iya veavale, bagiem niimam gau'ala bavem hun. ²²Sabua jun ema'in bun hulve'aval haphun nu'a bonu iyeya bagie em niipa gau'ala ve'ama. Enivo'ooji heum Natop ayula hun ve'avale. ²³Aa julam juve'anila oiyi Natophun veju ku'u kum ve'ama. Eema buna bane. ²⁴Aa hega'aniya aleepa abemhun iyia Natophuna labemhun. Ijahu Natopa Keriso ahun gau'ala ga alvenunije hun ehee. ²⁵Ene Aa gala hu bul sise ve'aliya bu epa sesi aben hun hu lamnam balenun.

Chapter 4

¹Egob, vayah aman emam, AA nia wep egobpa idoi hinn.²Sibol kone niarim himun.³Ahulim sibol kone ijain vemhun Godi kaven harii mia'em samaa ii najehe walhun.⁴Sibol iyampana nia'a yemp em samalim.⁵Vweha vajii urahu ojul majaa maga kanasm.⁶Al ila kuana ema hee deamania hun.⁷Tiaras, nal nurega maaho'o vemon una'a samarim hun, ha Natophun gaura buwe bwee.⁸Nal lana'a wou,yal nun kahi iyee gavo nu wehium.⁹Nal hu rana onamas ennvu'u, bul iram a agen renuna kuarimhun.¹⁰Aitakus nun weaga diburai hina iyapa yaa sisiramia, em mak neem hun wena Banabas bu lo'ara mama kenn awal.¹¹Em Yesu ipa beta'a Jatasi, huja Godi nun giura bwea ije hiena vai ijen manul vejai.¹²Nal Eparas ra a'a sisiramavo. Hu o'o Yesun bweaga beise'e. Em hu na'iea mabonga on sibol o'onun, aal Godi vaji harul mani namijaro on sibaol o'onun.¹³Nal nun nii hu gan. Hu gaura gii maan yon ! jehun ven, Ega Lodika hijul ijene ee Hirapolas.¹⁵Vwehuna Lodika ee nipa hijul iyee sisiramia.¹⁶Asura yon udol iyen dap al em sosi ga Lodikas em loo Lodka dahi hemhun.¹⁷Aaspusi uravo'o Natophi guara ga mahan ija vemro samiheran Babinn.¹⁸Na po'ra ja sisiramavo, na senii mahuhei' hieom ja sisirimavo, oi sona'a jal e'e.

2 Timothy

Chapter 1

¹Na Pol Godin ulagiyen Yesu Kerison apasole. Em Yesu Kerison vayi mayama himhuna nahami 'waleaman iye nayephun.²Timoti nun halipa'e na oimai'in na gela na on veyu, maiyi vwheine numi lia'in em madul vi'in na'e mamne nun Natopa Yesu Kerison ni leloman iyaho hone.³Godiga na hun gau'ala veyul yaho alesi sathunun bul veyul iyai'in vwiha aliman ala'e demani 'walevo. Na mayama nun banam 'oyul vegi yaho a vwihavole.⁴Nu no'o lanam'alaval vegi yaho na on nidoga alihani iyaho na maya a vwiha vule.⁵Na vwepvol iyaho on vayi nimailo ga ala muni iya il 'ata bane. Iyaho malam'o on sasi Roisin vayi ala mani'ua ohoni onesin vayi alamu' eni yehu na nimaveyul iyaho on vailye'o alamu.⁶Ijehun nani'o 'walea vu iyaho vega'e na ii on hap doi lan 'uni ya Godila suala'e manam iyaho bihaiya ga le'amane.⁷Godila 'Avena'e muhani yaho nu' ayul hun buphano bane'ivo halule ee oimiam hune em 'onun ayop'alam hun muhan.⁸Eni yehun nun Natopi yehun 'walea'an iyaho ba'ayul 'amane. Iya nal hun ni yehun debulai hiyul iyehun bayup nama'ani'ivo lop yabu'u Godila halula'e muhan na vaiyen yal'e alulmi hun ili yehun sise'o hiya.⁹Nul gau'ala maaaa vemga hu nu ni'ayuhuna bani'ivo iyah hup mahun ula giyen mayi vwihinu' vi'in himhun iyi biyuhan.¹⁰En'ua hu yipmahi vem hun ula giyaho Yesu Kerison ga'e nun Ni'ayuhi'in iyapa loma iyehun samahilaman. Em hul guvol yehun halul iyaho delap'uni hun ila mai'unina vayi yen mayama him iyene gual iyene iya vem samahilman.¹¹Iye unama iyehun ni yen 'waleam hune em apasol apasol lemhun iyi be yehal.¹²Iyehu mai na'o age nugu'age hun na sise'o hiyu diivo na iyehun yuha baveyude. Iyehun magi yaho na ilage nima veyul iya nani hegvo, iyehun yalama nal nayehun iyaho na ni he gavo. Hu nal yalama'e hu vemhun mavun ya hu epmam ayuhe veva uli vegi yaho abemhun.¹³Na unama alila'e a na yahun nuna'i Yesu Kerison vayi nimave em oimi hun iyaho iya gil'o sap'aman.¹⁴Em Godin 'Avena nu' vayi hinun iyap ni'ayup eng maaaa ga'e maval iyaho ayop'ane.¹⁵A nim henun iyai'in ega maho'o Eisia hijul iyi ya na lanami va'ale. Eyum bun vayi Piyalasi'o Hamanisi'o va'ale.¹⁶Natopi yapa Onesipo lasiho em hun ag'an opani numillam. Iyehun magi yaho na dibulai hiyun iyaho hu bayul'ivo hu vua ge ni'ayehin hinam.¹⁷Eni'ivo hu vega'e Rom lomani yaho hu opani salemale beuneman.¹⁸Eni yehun vega'e Natopi yapa lo'an vegi yen Natopi yapa numilhun. Em hu Ipisasi na niayehan iyaho anim hegamane.

Chapter 2

¹Eni yehun nun halihe a mavwihúi na'e Yesu Kerison vayi alamuni yehun vayi gilini bali'ane. ²Em yalapa'e a he'em na elili emaho'o bun una'i 'walea von niya al ega'e 'ujap ba'an iye 'waleam bul e'aho'a iye'o nayip avale. ³Nal ve gil'in abe sise'o hiyun iyai'in a'o Yesu Kerison soldia mama giye le hiyun iyai'i hi'amane. ⁴Egiya lapa hu soldia lenun iyaho hu gau'ala ga'e mamap bu veyul iya hu bavenu 'ivo hu egi yalapa iji biyahan iye ma venun. ⁵Em egi yalapa dan vayul 'alai'in iyaho hu mayi dan'ala asidihe eha bembem huna bane. ⁶Ega'e julum abei'in iyaho hu ega'e malam'o hun jusi'i'iluma mala'o enga huni yene. ⁷Em yalama'e na 'walea vol iyaho mama engmi dihahi gia'aman, emga Natopi yapa nigu'a bonghe vemga hegam hune. ⁸Nun ila maiu'in iyapa 'waleamun iyaho vwip'amane, Yesu Keriso ga'e Davidin 'abui iya gua ulinan. ⁹Iyehun na sise bun'a sise'o dibulai hiyu. Eni'ivo Godin ile yaho dibula bahino. ¹⁰Iyehun mai nugu'a aido aido'in na nun una'i leyul iyi bun vaiyi gilini hiyu. Iyehun magiyaho ega'e iji biyehal iyeibun hahi aiyul 'emga bu'o lo Yesu Kerison vayi ni'ayúhi'in iyaho abe benan mayama himhun ije'o abemhun iyehun aiyude. ¹¹Agaho ila maaaa ga'e 'waleavol iyehun nú hun vayi gua'al iyaho nú hun vayi him hune. ¹²Ijehun nú gilini heva'al iyaho nú bul'ee ayup hune, Em bu hu nule yap'al iyaho hu'o nú nule yephum. ¹³Vega'e nú bamaveyul hu maya nimave bihami va'un, iyehun magi yaho hun anopiye ega'oli hema yuphuni ya eha bane. ¹⁴Age ila geya nahami Godi una'i ila gil'u walea vem bu he ila maa ba'an iyaho 'ulavol iya alem hune. Iyehun magi yaho iyapa iye ya veheia vole. ¹⁵On gau'a mamam vemga Godiho oniyehun deman mibali'ane. On gau'alaga mamam ve'ili'ua bayuna 'amane. 'Em Godin ila alimagiye amilini nayep'ane. ¹⁶Em ga mwe'a hun ila maba'ani iya 'ayoliap hun, iyehun magi yaho iyi bul ahelimia va Godila 'ula bavenun iye ve'alo. ¹⁷Em bun ila yeya alesi matan sagahi anu va'un iyayai'in iyei bun vai yaho Haimanesi'o Pasita'o buna'e. ¹⁸Egi yagi yeya unama magi yaho ale'ivo una aido va'a ila iya'iavo guauliyul iya ho nim balinan 'walavo. 'Em ee 'aho bun nimagi yaho veyu niyahi avol. ¹⁹Eni'ivo Godila yalama'e 'walemun iyaho anei'inmagi yehun iyai'in ata va'ule. ²⁰Ala la opman vai iyaho tevoga maho'o ho'o alavo. 'Aho'a goldi 'aho'a silivai veyal mam alam huna beine'ivo ije munage veyal iye'o alavule. Iyeya 'aho'a ve mama'ini veiyul em 'amo'a vega mama hi veiyul. ²¹Iya ve'enge ebesi hun nugu'a siegiye atop 'ulu'ivo hu alesi tevo ga'e vega mama'ini veiyul iyai'in mam lemhun. Iyi biyehe gala aido lanyepa ga Natopiyehun gau'ala vemhun. ²²Ega mai'u'in bu haphun bu haphun leni yayapa ulalenun iya' yulip 'avale'ivo nimave oi enge 'alavole madumi hiyul bul 'ulahi 'wala vol iyai'in ve'avale. ²³Eni'ivo vwip ba'anbul mayi vayul'ala iyei bul veyu 'ula'ala vole. ²⁴Natopiyehun bweheiya ba'ulai'in lem huni'ivo ee mamam aheleami nayehi ebo sise ahia'al iyaho magia'om ayuleni hi'avale. ²⁵Ega'e nibi yap'alai in iyeya mamam gia'um ni'ayep 'amane. Godila vem bu unalo nimagi yaho hegam hune. ²⁶Em bu 'avena sisegi yehun diavisi be hi hinan 'unam iyaho nimagi yap hun vwipi ya silimga 'ayolmi lova'e'omhun.

Chapter 3

¹Agaho mamam he'avale vega duman maho'o vegulin man lemhun. ²Emga ema bububesom bumam vaje'ala hun em moni oimphune naniyenim, uo'um'uho 'uhohi o'um Godin na'i ila sise 'walmi emahwap bun il bahe baveyul basa ai'in lemhun em ebagulmie hi'in lemhune. ³Em oibama'al ai'in le bavwepmi alein le e'aho bun ila sise mam ga'ai'inle e'aho'o ba sisilamiai'in le eba numia'in le mamagi yeya bu maho sedia in lemhun. ⁴Em hem'ia'in le em maiyul hioin le bu besom hi oiim le maho'o hap sa'aivemhuniye oima'ivo Godiho oibamavole. ⁵Em bul unama veyul iyaho agia uoal hi'in vwip huni'ivo iyo halula'e ve alimani him hun iyaho buituvule. ⁶Eni yehun magi yaho e'amo'a bun vayi yaho e'aho'o'a aido aido'ina lejei'ina yei bul va e'aho'o ala vayi va aye nabala halul ba'an lei'ina'e bun sise giyeibul uti'e hiyul iyei buni va'ule. ⁷Eni yehun egiyagiyeya unama sisegiye he gamhun ulal vei'in iye ya bu lo unama nimagi ye nimagi ye hegam huna ehabane. ⁸Em egiya gayeibo umama'e mamagi yeya banima veniavole. Alesi Jenesi'o Jempris'o Mosisi ba mave yal iyai'in ve ayule. Iyehun magi yaho bun vwipi iya sagaplinan nimagiye 'waleavol iya bu boituva'e. ⁹Eni'ivo bu maya vahune. Iyehun magi yaho unama sisega'e bul veyul iyeya samhi lam biuniam hune. ¹⁰Eni'ivo nal a nayanude nun anopa ijai'ina anim giman em nu ula nunimailo ga na e'aho'o vwehinia vula eoimeavula nal sui'in gilini hiyula'e nayahul iye yu veyi'amano. ¹¹Nal haphiana'e Enti'o em Aikonomi em Risita abeyun ya anim heiman. Iyi haphiana'e nal abeyun vail yaho Natopi yapa na gul'ulehane. ¹²Eni yehun ega Yesu Kerison vaiyen hi alima ula le'an iyaho nima bu ee nu sise'a húmhune. ¹³Eni'ivo ega sise sise vem ega at'ini iya hi ee 'atiavol iya lo sisele nun iyehun lo sisele ni balimhune. ¹⁴Eni'ivo nugu'a a nayahum henan iyi ya veu'um hi'ane iyeya nimagi yehun egiyala huna'i hegaman iya'a henan. ¹⁵Ema ina'amamihi le Godin ila'e agul ve'in iyaho ee nayehun iyapa vwepa mama vaynem a Yesu Kerison vaiyen nimave ni'ayahi'ina abenan. ¹⁶Godin ila gaho Godin ilu uhoi maman iyehun nima'ua ee nayehe em ee ni'ayehi ila gil'in 'ulalipa iyapa ni'ayuhi 'egumi unamali iyen lan yúhe unama ali iyaho nayúhune. 'Em Godin eheiya amaili'ala ehi'o gau'ala maaaa ga'e Godila ula venun iyaho alimani vemhun.

Chapter 4

¹Na Godinem Yesu Keriso'o bun 'una'ia ilaga nayap hun 'walavalo iyehun magi yaho hul kinom le hi'ila lo'an iyaho ega'e mai'o hiyule gua'in iye ya hun 'otu vedip hun. ²Eni yehun ile yaho nayap 'amane vega mai'en veba'ani'en mayi amaili'ala 'amane. Ni'ayahi amailini nayap 'aman ila gili'in ni'ayene 'ulalehi 'walea'aman. ³Iyehun magi yaho ve mai'o lomuni'ua bu ila magi yaho hemhun na'ula bave'ivo bu nayahi'ina aido'in bul 'walea heila ada abesam hun. ⁴Em bu magi yaho ada'a babesam huni'ivo 'avotmi suivo'a sisegiye iyeibun ada'a besam hun. ⁵Eni'ivo nugu'a maho'o mamam ayop'aman. Em 'unama gili'in iyeya evenjalais hun gau'alagi yaho mama ve'amane. Eni'ivo on gau'ala ga'e Godila maman iyaho vem bali'aman. ⁶Iyehun magi yaho na do iyul sumat bun'a ve ulul 'uyude. Eni yehun vegi yaho nilo abeno. ⁷Na ayila'e mamagiye biyal vode; Enale yalama'e nal vehun iyaho nilo vem balinam; Em na nimagiye sapmi hiya. ⁸E'ili'ua vega duna'i Natopi yapa aliman hiyul iye hun kulauna'e nun lana alaman iyaho 'otu vei'in alimagi yapa lo'an vegi yen mehun. Em iya nabesoma bane'ivo ee maho'o hul lomhun iye oimavol iye ya bu'o vayemhun. ⁹Eni yehun malam'in halulve unam salminuni lo'amane. ¹⁰Iyehun magi yaho Timiyasiho iyeppmahi mwe'age oima na laname Tesalonika va'an 'Em Kulesiniho Galeisa va'ane. 'Em Taitosiho Talamia va'an. ¹¹Eni'ivo agaho Luka hu mam nuhu'in hino. Eniyehun Mak 'ahaimi huhu'in lo'ane. Iyehun magi yaho hu gau'alaga vaiyagho hu opman ni'a yephune. ¹²Em Tichikasiho na lanami Ipisasi va'an. ¹³Eni yehun vega'e a loniyaho nun adepa'e nai Toloasi Karipasi lanavon iyaho abe hapa'e mama'ina 'amo'a'e iyen alavol iye 'enge mi lo'aman. ¹⁴Em Aleksanda ga'e kapasi na omani vehileman. Eni'ivo Natopi yapa halu venan iyai'in eha iyai'in abehun. ¹⁵Iyehun nu'i nayehul iyaho hu iyi biyahi 'walaman iyehun a'olon huna'iyaho mama ayopala'a mone. ¹⁶Nal amuli 'otu vayi va aluvon iyaho ee bisa na bani'a yehan'ivo na laname va'al. 'Eni yehun vem hu bun na'a sise bavwiphune. ¹⁷Eni'ivo Natopi yapa nuhu'inle halu meman, Emga nu vayi ilagaho nayapa Jenital maho'o heyal. Em na nena eiyl iyei bun vayi 'eabe nemi lovale. ¹⁸Natopi yepa sise aido aido'in vaiye ya ni'ayehi ahilimea hun guai 'adal doi vahun. Binan na mama giyaho hune. Amen. ¹⁹Pisikane Aguila ne Onisiporasi yun agan iye ya sisila miavo. ²⁰Ilastasiho Corith hino'ivo Trophimus adam 'ayem Malistasi hino. ²¹Eni yehun malam'o unam salmi loenge iyen'i adun ve le'an. Upurasira sisilavo'e Patenisine em Rainasine em hun vwehwapa ega maho'o iyibul sisila mievo. ²²Ene Natopi yaho on 'Aveni yei'in ne em mavwele'in iyaho aho'in.

Titus

Chapter 1

¹Na Polne, Godin bwe em Yesu Kerison Apasol, em ega'e Godira bu iji biyihan iyeibul arilman himhun iye nayeho, ²iji mayama hii ambe vahuna Godiga il'atba'an iyapa nahami uari'man iye ajahi hiiyu. ³Hun vee ambem ga hu ilaga nayahe nahami uari'am samai'rinan Godiga'e nu niayuhi'in iyapa nal vemhun uarieman. ⁴Taitas gae nien haripa ee nien nima'aga besom'in iyehun veyu em mavwihini'in, manduimi hi'ina'e Godi Ome ee Yesu Keriso gae nu niayihi'in iya huhu'in. Taitas gauara ve'in Elda iji biyehan ⁵Na akuriti lan'a vu'un iyaho gauaraga 'ulla bave'in iyehun aiyyude ee aral agen na 'uari'avol iya'in Elda iji biyep'aman. ⁶A ee iji biyip'ive'an iyah'o enga sise ve'in iyeya ba biyep'aman,enga nabal besom besom sa'in iye iji biyep'aman.Eni'ua bun ina'aheiya bu egopiya nimave sise aindo aindo'in bave'e emuhwap bun ila ba boito miamhun. ⁷Enga'e 'ayohi'in iyeya Godin gaura mamam ayohi arilman urahe onun em hu na niyenim 'u'om deba'ainme ee doge sisehun harul hala bahimhun ee ba mahi oda'eihun moni hun unam sisegie'in na ba eng'hun. ⁸Eni'ivo, hu ambi'ol oi'mihe mamam ayohimhun. 'Em magiyemam oi'miehe ee hu mamam vwip'um vemhun, hu enga ma'man hun gaura giya oi'mahi'in ee hu oi'bahe'in vi'ine ee oi'ba uri'ine ⁹Bu ila noyehul iya ija gil'o sapmi ambe bun unai samnami veyul iyapa bu ni'ayehe vem ga enga hu nibiyahe veyul iyeya hu maa vemhun. ¹⁰Bu ee maho'o ilaga bahe baveyul em bu ila aindo aindo'in il'atiyen ee ati'avol em enga sisuhui'in bul veyul iya'in veyal. ¹¹Eni'ivo ega iyai'in ve'ini iya vem al'ava iyehun mayiyaho nugua iyeya ba nayephun sen'in hu hii'um gana huniye maho'o moni enghun unamiya sisegiye nayaho. ¹²Bun ega bita polopeti uavul iyei'in uari'aman, ya Kuriti olla vegaboga il'atmam ambeyul, unjap mam veyul. ¹³Iyehun hu ila uari'amuniya nima arilman. Eniyehun ila gil'o naiyep'aga bun nimayiya ii gil'o ambe bun'unai samna'aval, ¹⁴eni'ua Jusi bun suivo'e, emambun sui'hun ila aindo aindo'in iyeya ba anda'a ambisa'aval. ¹⁵Em ega boga bun oiyavaiya ma'aravol iyyiya bun oiya vai bu ma'mam vwipvula, Eni'ua ahobun oiya vayi sise aravol iyyiya sisemam vwipvul,maho'o bun oiya'iyiya gil'iyal iyehun bun oiya sisemam vwipvula. ¹⁶Bu Godin ei'ivavo bun hiigaga'e hiyul, iye nii gi'evola bu nima Godin ee bane,bu nugu'a bit ma'a eppmam bave ine.

Chapter 2

¹Ene ila maga'al iyemam nayep aval. ²Em ema'ina o'o nayip'aman al asumsame hii embun bul vee, vwipa ma'mam vwipvum himhun nimagiye agulmi ve'um ya'agip hii'al. ³Ando'in o'o nayip'aman gaa bu unama maa giyemam vee mayihi enibiyehul yee a're ee anopa ma'giyemam ve'um himhun, ⁴Em nin'o una unama besom'in iyen ambaiya baru'in noyip em bu asu sonli'ni ma'mam hii'e ee bun barua oi'mehe ee bun inahap oi'memhun, ⁵bun vwip yeya ma'mam ayohe ee nii bagil'ini omhun ala ayohe, baru ayohe iya vemga Godin ila hun vayi aramhun iya ba nibiyaphun. ⁶Em unama besom'in iyen givai ye'o uari'am gam bun vwip iyeya ma'mam ayopphun. ⁷A'o nugu'a bong'a ve'aniya ma'mam ve'aman. A ee nayep'amaniya ma'mam nayep'anga bu on hul ve'avalval, ⁸em ma'mam hai'ave nayep'aman, Aiyai'in ve'aniya embu aa ila sise bu aa ba uaram hun. ⁹A unama iyai'in a'o bwee uarimi nayep'aga bu ee ema'in bun ila hii'e ee bu ba jin'aval. ¹⁰A bun nesa ba ambemhun eni'ivo nugu'a ma'aga on vayi ara'vula iya vem samahiramhun ee iri'ua al Godin ila ee nojihuniya bu hi'ala demaniam hun. ¹¹Godin mavwiheni'ina ega maho'o bun marini'ina amberoman. ¹²Iyaa Godin ila iye nu noyepa mwe'age hun sisegiya aramhun, em nii nayip'aga oron ayop'ara yepage hun hiiga hiimhun, ¹³Eni'ivo niin vega maga lomhun iye ayahi Godiga'e ni'inmaga niin Egopa Yesu Keriso ra amairi'ara lo ariphun iye ayahe hiyo. ¹⁴Yesu ra niin yehun guaman, nii sise vayi hiem hul nu imeniman emga nii ega arilman leyal, hun gaura mama vemhun. ¹⁵Nugu'a giya, ila ma'mam amairini nayep'aval, harul'o ni'ayihe nayip aval. arem embisi aa ba ambe ariphun.

Chapter 3

¹Nin'o uari'amga ema'in bun hari hii, ee il hee, hai'avihe gaura ma'mam vemhun,²bu ega amo'obu banibiyehe uari'me ba urarihe ve'aval,eni'ivo e'aho bu mave'e ee e'aho'o iyeya oi'mi'aval.³Nu maram'o vwiha ma'mam ba vwipmi anda'il bahee ee haphun urage aindo aindo'in iyapa demanhun iyehun bwee leyal, em sise vayi hii'e e'aho'o bun nugu'a gie linji'e, sendimi barene ee e'aho'o bu'in sen veyul.⁴Eni'ivo Godi ga'e nii niayih'i'in iyapa hu maaaa vee hu nu oi'muhin iyaho nayihan,⁵Enare hu nii niayihan ma'giyaho nul nu'agi yaa mama'a vemga iyehun ni'ayiphuna bane'ivo hun numiri'in em hun avena vayi nin'o nahe nime so'mihun nii ega mai'u'in leyul.⁶Godira hun avena Yesu Keriso ga'e niin ni'ayih'i'in iyehun vayi nii maho'o samiehun,⁷hun mavwihani'in iyehun vayi hu vem nii arilmaa leyul iyehun maiyama huniya nien anji'i lenan.⁸Age inoma agaho yon hap'iyehun ma'mam ayohun.Nal ura veyul iya yarama na yaa uari'avol iye hii'evo ve'aval,emga unama maa giyapa ema'a niayiphun. Nugu'a iyeya mama iyehibun vayi epiya ambemhun.⁹Em iya ila sise aindo aindo'in gahe game biege aravul, ee amuiniril suihun yee nibiyap aravul iya are'aval. Iyai'in iyeya unama ma'a ban. ¹⁰Ee bisi yal ahulmi hi'um aindo aindo'in veng'gal iyaho aha no'o lulvu'um gam hu baram ga'al iya yuvenm hun,¹¹ega iyai'in iya unama maa giya huni areman ijehun hu sise veno iya hu ega ori ahi'giya ve'aino.Nima giya'in vemhun iye nojihan ¹²Vega Nal Atemasi en Tichikas lanyep onai vu'ul iya al maram'in lo na Nikoporisi nai biunimhun vegayaho Na iyesi lov. ¹³Yarama maho'o al ni ehe vevo lanjep lomhun iya ega no'o a'gen Zenasi loiya iyene em Apolosi,vemga bu ma'ijum baromhun.¹⁴Ehu nuna nayep'aga gauara mamave yep'mahii hun ahiga ohiana ni'ayep'aga bu'o bun iyi vemhun.¹⁵Ega maho'o na bulhe hiyul iyeibul yaa sisira mi'avo. Eniyehun ega nimavayi nii oi'mihul iyeya sisiramivo.Vwiheni'in iya yalhe ega maboga.

Philemon

Chapter 1

¹Pol hoo Yesu Keriso on dibula bwee Timoti'o, Pirimon'o nun vwee ga'e nu oi mahe nu bubu'in ahulmi nu bu'in gaula iye veyo. ²Apia ga'e nun mai'ni yaho ee on 'ala vayi sosibun veyo. ³Ena dom alem Godi ga'e nun oma'e nun egopa Yesu Keriso magi'ige vwihume maduvi'in muman.⁴Na vegaa boge nun Godi iye demane 'waúm on ipdoi banam 'yul. ⁵Iyehun magiyaho al Godin eheiya maho'o oimiae nun egopa Yesu nimavenun iye hee aiyl. ⁶Nal manam 'éoyul iyaho yalamé al nimave éaho'a 'walia muniya malemhun. Em Keriso hegaga on vayi aravul iyeya lo marimhun. ⁷Vwega nunagera al 'eoimiahun iyapa na'o oi sonlinemo em Godin eheiya maho'o iyapa niayeho. ⁸Eniyehun mai na Keriso on vayi na nimaveúm 'walavuladom unama alila iyemam ve'aman. ⁹Em ema oimiehul iyehun halul iyehun na a nisila 'walavo- na Pol'e Yesu Keriso on diburala hi'em ema leyal iye 'waliavo. ¹⁰Na nun haripa Onesimas nai dibulai heúm nayahum Godin élenan niúa na hun iyehun na nisilime 'walavo. ¹¹Hu malam'in iyaho hu alilmana bave'in. Eni'vo hu yepmaipa hu on únái nun úna'e hu epman vembun gavo. ¹²Eni'wa na hu lanaé unavúo, na oimavol iye lanaé vouni iyaho demama'e abe'aman. ¹³Na ila mai'u'in agehun hahi na dibulai hiiyo, na hu ula vee hu nulé hii'on teniga iye abee na ni'ayaphun úlaveyu. ¹⁴Eni'ivo aa ba dea mana'em nal ma nun ula iya'in enmaphuna baniyehun aa jai'ina vwip'aman iya'in ve'aman. ¹⁵Eni'iva yehun manja o'oipa aga hu aa lanami aindo va'an, iyehun aa nin'o una hu ambem lo onn vayi maiya maiya himhun. ¹⁶Hu nin'o ba una gaura bwee lemhun, ga hu una gaura bwee asinmi ee bit lemhun, oi'mavul vwega niin. Hu oi'mehe'in ee nun'nai iya,em opi'iya yon'nai, maho'o hap'huni ga Natophun vaiyi oi'mehun. ¹⁷Vega al na ambenim onn ee re'undiya unama besom'in iyera'in na ambeni'aman. ¹⁸Hu vega aa sise vendahi eh onn nugu'a enman le'an iya nun indori ahigiya o'aman. ¹⁹Nal Pol, na asulaga nun iji veyo.Nal nun ega'ori una imemhun al amam na ajohimi iyera'ina ba umhun. ²⁰I'ee nun vwet, egop iyehun vaiyi nun ura giya vwe'aman em vem Kerison vayi nun oi'iya sonli'aman. ²¹Na al venun iye nimave asula'ga veyo. Nal vwipvul iya al ve'aniya opman na aa uaravul iyehun hulnai. ²²Eni'ua manja gaiyen, nun ti'eni amairi'aman,nun nimairovul iya onn banam hun ep iya nal una aa mamhun.Ninmani Sisira Mieman ²³Eparasi nun vwee Yesu Kerison dibura hiinun iyapa yaa sisiramiman. ²⁴Em Makho, Aristakas, Demasi, em Luk'ne iya nun gaura bwee. ²⁵Niin Natop Yesu Kerison avena yon vayi. Amen.

James

Chapter 1

¹Na Jemsine ega'e Godin Natopa Yesu Kerison bwegi 'yene. Jusi bun iduga'e ilom no'o gi yei bul 'ule aido aido va'al

iji bun asulga ve sisle miavo! ²Iyehun vwihununa mama vwipmi hia'aval. Vega'e ja'va ahi beuni'al iyaho sa'aiye. ³Em ja nimheul, jon nimagiye vegivol iyapa lem ja gilman le hiv'ahun. ⁴Eni'ua vem gilini vaul iyaho vem boangmi ehi le'an iyaho ja ahi'amo'a ba biuniamhun. ⁵Ene'ivo ega lapa vwipa maba'an le'an iyaho Godiga isuel'in iye nisela hu deman'en mamhun. ⁶Ene'ivo vemga hu niselmi 'wala'an iyaho nima ve'um niselmi 'wala'an. Ijehun magijaho ega yalapa ba nima ve'om 'wala'mun iyaho ehi adudapa lo ja'ai 'an'a amenun iyei'in. ⁷Ega iyei'in iyaho hu ba'en nugu'a 'amo'o Natophun na'i abenu 'uo'om ba himhun. ⁸Ijehun magijaho ega'e vwiha no'u no'o vwip vi'in iyeya bun vwip iyeya lila besom asu suonlini ba alavole. ⁹Ene vwega nuna bevu'in Godila hu alola hun iyehun sa'aive'om hi'amane. ¹⁰Eni'ivo ega'e moni'in nugu'a mu'ini iyaho hun bivuni ya vem ayulin sui'in ala'an. Ijehun magijaho ehi sinal bul hwa naminale, ayulini au alehul iye'in hu gua va'en balimhun. ¹¹Ijehun magijaho maga'ho ga ayamun iyapa 'an'a sinala au alihul. Em iye sinala ijehun ni'ula mamagiya siselino, hu nugu'in saliami va'un iye'o balinune. ¹²Ega'e vegi'vul vaji gilini va'ul iyeya Godila melayehune. Ijehun hu ma gilini va'an iyaho hu mayamaya himhun 'Epa ga Natohapa ega hu oi mavul iyei memhun nahami 'walaman iye abemhun. ¹³Ega bita sisegiyapa vega'an iyaho hu бага'en, Na Godila vegiman ijehun magijaho Godiho ehi sise giya 'enmi ee ba vegiamune. ¹⁴Eni'ivo ee besom besom yalama'e hu lenmun iyapa hu asua abeva sise venun. ¹⁵Ijehun vega'e hu lenmun iyapa lo ema'in lenun iyaho sise nahenun. Ijehun sisegiyapa lo tanam samun iyaho gumhun. ¹⁶Wehu nun'e na ja oi mihi'in na agei, ba vem ela ja 'ati'al. ¹⁷Ijehun nugu'amo'a maho'o maa sula maga indoi hami ijehun omiyehun na'i le loman. Hu ba avotmi ahul bu aido aido va'ul iye'in na bane. ¹⁸Hu hun 'ulagiye nún hun ila vaji nahenúman. Ijehun nún ehi hul nugu'a maho'o venan ijehun uli'ol lemhun venan. ¹⁹Ijehun vwehu nuna'e na ya oi miahi'ina agei ya agaho nimhei'in. Ya ebesom besom ja mal'in he'aval'ivo malam malam ba 'walia'val emga ajinia'in le'aval. ²⁰Ijehun emahun ajil iyaho balenuni'ivo Godin unama alilmagiya ba lo le jul. ²¹Eni yehun'e jip'in'e sisega 'aho'a jon vaji alavol iyeya ilem sa'aval'ivo asumsami sui'ini hi'aval. ²²Ijehun ya ba hi 'ojón 'at'alame ilman bahei'in le'aval'ivo he vei'in le'aval. ²³Ijehun mai ega yalapa Godin ili ja hei'in lei'vo bavanun iyaho hu alesi ee besi taven na be hun niul gamun iyai'in venu. ²⁴Ijaho hu ega'oli taven na be nii yuli ye ga muni iya'in venun. ²⁵Eni 'ua egia lapa valama alima giye vem hap ni'ai'in iyapa mama giye doi hui'om ba iolom vi'in le'ani iyaho hu mijaphun. ²⁶Em ebesi hu vwip mun iyaho hu mama venuni 'uu'om hu 'aloga huni ya mamam ba ayuhun iyaho ega'oli 'at'alamune iya venun iyehun hul mamaga venun iya lo'atlenu. ²⁷Eni yehun unama alimagé sise ba'ana'e nún vem ga nún Godi omi japa ula venuni iyaho agene, boso amun em beu'ini iyeya ajuhe em mwe'age hun sisegi yaho nada'om asidihi ve'aval.

Chapter 2

¹Yesu Keriso mavein, eeheii emvo hun ill hei hu mavei inna iji bejihal. ²Vega all ahul 'opp kumem ahul'emii ee besom nuguk aa nagin, saro ega Godi em buesain iyeei bun arahii nuguak a'a nagin inn saro bull ke'ehin. ³Em gaum ava'uri ega nugua maa'in sann iye iya'a kua'an ava ro'o ageno asuhii. Em, ega suibu, nagian'in iya kuam hun. Gare nai'oo ronun deeak rori hinen. ⁴Aa besum narumi gaa sise, maaga?⁵Heep nun weehun'aa. Godiho nu sa buaga'a mweak inijul aa baran juhi inn enivo Godi nahami uan sabua iyei bul hu'u oimahe itoko inn kadal doi aravul ijee naha mi 'ual gam huni en? ⁶Enivo a'a ega sbua iyehun ill bahenaha? ⁷En bul a'a abe kahi vaji irannal en? En hul a'a ill, ajei 'ua ijehun ainan?⁸En ijehun a'egaa rapa aguala 'opp ijee a yoin renan reann iyaho ega on nin hin un na oii maa ann. ⁹Aa ega maamam oii mjeen reann iyaho varam kureano. ¹⁰En ijehun a ega rapa agual maho'o ivo besum kuren reann iyaho maho'o kureen. ¹¹Bagaem ee nabal turie'an no'o bagaem. Emaa kanam baguam?¹²Iyehun yarapa agual ayohan rean'n, higamaga biuna hun. ¹³Oii sonn vega kahi kenmi manul vejul iyaho barain.¹⁴Weejima'a 'aega rapa gaura bavavo hiium iya kua'an, naga mave hium iya'a kwa'an iyee hu'u ija'ain anop ijen a'a marinam kuamo? ¹⁵E'e nivo on weei enn makin hu'u nuguak, ba'ann sise'o de tu bul hii ee dehun ba'ann majai hii ann. Iyaa kua'ann oisonn a huin emvo ohoin mann iyen itokoi inn iya a huin ee ivo nuguak maga bavaja ivo ma'a ill iyen kua'ann iyaa ijain? ¹⁷Nimaraga gauara ba'ann reann iya guam hun.¹⁸A'a ee besi iya mahun, iya kua'ann naga nima lo waji ninu kua'ann iya. Iloo vem na on nimai loo iyee gavun banni lo ann, nun nimai loo ga gauara inn iyen venaja hun a'a ga'a. ¹⁹Gogi ga besum inn iye maii vee hun vaji aijo enivo varuna sise ga'a huo Godi maave nun. ²⁰Envo ega katin ava hee gamhuni enn? Iji niga hul venu iya ma'a ba'ann. ²¹Nun sate a'a Eburaham venan iya'in. Hun oi'a mahoo Godi ma'maan iyehun hu, hune E'e amual'ra Asik abe sumat 'iira venan iyain ao'vemhun ii'en? ²²Hun nimairo gi'yapa vem huja ai'nan, iyehun hun nimairo geyapa ito'om mii ame'urahan. ²³Illa agapa kura'mum iyaho niun satta Eburaham, hu Godi ma'a hii'in. Em Godira hu gaman iya, Eburaham hoo hun nabul, o'o hun nin'minii hinun iyain hu gaman. ²⁴A'a nigamo, iya maio hun wehi vem'huna bann, eneivo iya nimai waji iya ainan.²⁵Iehab'e 'uisèin iyap yalama venan iyap ega júhi loval iyeya 'enimia 'unama aido lanyehum val'ali iyaho mama lenani ilam. ²⁶Ijehun mai bapa'e 'aven ba'ani yaho guai'ine, iya'in nún nima ga'e anopa mama bale'al iyaho guai'in.

Chapter 3

¹Yaba bagiem Eemaho'o hajihii'in léavaa. Wehun una jaa eega najehi'in mam le'aal ijahu nu ahii mama'in va'alum hun. ²Ijehun nu jabuin unama aido'in nijen O'o alija nuva ajehun Aeegalapa Godin illagen ba O'o je'ila vena ija hun Eega aliman hun ega oli hun hapijehun oluhun ajuhun. ³Em nú aomoa hoosibun ila vaji nuga amo'o lija bu nun ilmam henhun, ija'in véalija bu nun ilmam hemhun. ⁴Jama wep'aval sisma gaiya de'e ba'ane ivo ulu búee gaiyapa sapmuni ijapa aido va'ivéani bul abee hu gamun ijen lanami váun. ⁵Iyain iyehun kalo giya emanun vaji úoo madoipman nun vaji hiino enivo hul uli'ani ya'a nun hap hu abevehil hun. Iya'ini yehun mieniya uoma doi hii'ivo ije a'a ya'anija leve namana opa'ana lebalemhun. ⁶Alogija mine mwa'agehun sise, alogilo nun hagehun lomée hul hiem hun hapaga abe ulinun. Higa magiya abe ulinun. ⁷Nena néa uga ja'ai hu susuna ijamho vegia ee vegi bogijeja ve giaga unam adoin. ⁸Emabul kalo gija hu ehii ahie wiphun. Seene deagile ila sisega nul kuvol iya a'a lamhun. ⁹Ije besum'in nu Godi aloahul ee nii besum'in ee sise ahie vujul nu ema agela Natohi hun ourai venuman. ¹⁰Ila besum ee sisega magija kualo avul wehuna iyain nuga balamhun ijaho aimaju. ¹¹Doga sisuata besum loari huniya sise'o ma'o loari huni jen? ¹²Weiyima en, tavogiya alohun mailia vuine doge magile a ui anila male ani en? ¹³ú egija lapa jon vaiyapa vwiha maa vwip'in em hegai'ine? Maga'en hun anopa magiyenen ve najep'an. ¹⁴Eni'ivo ya maho'o sedial iyaho jon ulagi yemam vwipmi bahejul le'al, iyaho mamagi ye jum'uliahaiyo. ¹⁵Vwip iyagi iya indo lelomhuna bani'ivo iya mweage hun, em haphun uname, iya avena sise huni. ¹⁶Eni ijehun ijeno oia sise vwipme ajina'an'in bun anopi iyen bu besom vwip'alavol ba alamhu. ¹⁷Eni'ivo mamaga indoi lelomani iya agene. Hun anopa ya agen, alilmane madúimi sui'in hii mamam vwip'um numiliami anopa mama mam vemhun'evo anopa aido aido'ina bavemhun, ba 'avot'avoti ba nami'al. ¹⁸Em egamadúmi himhun ila 'walival iyeho lo alilman lemhun.

Chapter 4

¹Yalapa jon vaijaga lé 'ulam'ala nibiyap'alal aiju? Iyaho jalama yal ula vejul iyeibul jon hapa lomna'a vaiyagen aji'l'aga veju'i labe? ²Ja nugu'amo'o ja'en hun ulaveju'ivo ja ba'en vol iyehun ja ee'ani'a guavol. Ijehun ja e'amo'o bun nugu'a ula vejuli'ivo ja ba'en vol ja 'ula bijal vale. Ja ba'en vol iyehun magi jaho ja banisilvol ijehun aivol. ³Ja nisilvol'ivo ja ba'envol ijehun magi iyaho jon oiya aido ala'e ja nisilvo, iyehun ja ba'envol, ja 'enmi jon ulagi iyemam vemhun iyehun ba'envol. ⁴Godin hula bave julage, 'ú ja mwéage hun nabul lejul iyaho Godin nang lenun. ⁵En ja vwip volli iyaho Godin ilagapa, 'walúmuni agaho maba'an maji 'walamoni'en? Hu 'Avena'e nún vaji, hul ve'e nún vaji hinun iyaho hu ula ve balinuni, ijehun magi iyaho, hun hul vemhun ula veno. ⁶Eni'ua hul mavwehi'a'in ni ijaho opmani ijehun iyai'in ùman, Godiho hap sa'ai vei'in iyeya ba ula venun, eni'ivo hu ega asu sui'in hi'in iyeya mavwehi'i'in iyaho vajihan 'iamane. ⁷Ijehun Godin loli hiyep, 'eili 'ua 'aven sisegiya juven 'avale. ⁸Em Godin ninmai lobali 'avale, emga hu jon nini lomhun, em vwiha no'o no'u'in na agei jon oiya vem alilmani ala'aval. ⁹Ijehun oihiami bali'en nila jon sisegi iyehun ve'ale! Em sa'ai vejuli iyaho vem'avotmi oihiadimi bali'aman. ¹⁰Em Natop hun nini ajualini lopga hul ya alolip'amane. ¹¹Vwehu nun ila gila'in na ba'walme banibi yapa'ala'aval. Egiyalapa vwega huniye ila gil'in 'ua nibiyahuni iyaho hu valami iye nibiyahi aino. Eniyehun ja valami iye nibiyap'ali iyaho ja valamiye tui'ine. ¹²Ee besom hu valam vayehi'in em hu 'oto hei'in. Em huhu besom ehi ni'ayehu malini balino, 'O a egialapni 'ua ega on nini hinun iyaho nibi yaho? ¹³Yepmaipi iya ya ega gei iya 'uavo, lop ya bu'in yap'en nil va ala besi hii gau'ala ve moni'in le'ale. ¹⁴Eni ijehun on higi yapa lo iyai'in lem huni iyaho a bahe bagamo? Ya 'úpa aye sa'alamuni iya'in ala'male, siuo va'un iyai'in. ¹⁵Eni'ua ja agai'in 'uamhuni je'in aijul. Natohi ula va'ani iyaho nuhi age ve gale vemhuni 'ual huni sein. ¹⁶Ijehun on vwip iya'in sa'ai veaijul, em sa'ai vejul iyaho sise ve. ¹⁷Ijehun hahi ega yalapa unama 'e alila iye vejul iya hunim he'ivo bavenuni iyaho hu sise venun.

Chapter 5

¹Eni yehun ya ega'e nugu'a mom'ina sise ga'e jon hap'ahi le'ila venun ijehun yep maihi lo nila'uom jua'úl'aval. ²Jon gugu'a aido aido'in ni iyeya sagap lini lana val ém adeha dile bul uhu lanaval. ³Jon goldi ve sili va ve iya dilet hinan iyapa ya nahami 'walianan iyaho vega dúma ni va 'eng hun ijehun mati ve aiju. ⁴Age heyep ega on jul mei'in ijehun eha ba vayip'i sahia mi hi nun iyehun bu nibiyahe hi'um 'ume ju. Ega jul mejul iyi bu hii haphun vejul iyaho aye va sabat hun Natopa'e gugu'a ajuhi'in ijehun ada vaji alumu. ⁵Eni 'ua agen mwe'i ya hijul iyaho nugu'a maaaa aido lem ga iye doi ma'mam hi jon higi jaho jon hapi iyapa ula venuni iyai'in ue'uom hi yale. Eniyehun vei leng 'aniam hun ijehun jon oiya sisegiya amahum ema'in leyale. ⁶Ja ega'e alimaa ga ja ba jum 'ulih'i'in iyaho nibiji he ámnim yuaval. ⁷Eni yehun vwehu nuna ya yep'i ajualini hi va'ee Natohapa lomhun. Ega jul ajuhi'in iyapa hun bela mamaga mwe'agen nido ala vol iyi bul obupa bee sonlini malini ijehun hu ja'agip ayihi hinon iyaho ja gavo'en. ⁸Ta'o asusami ta'agip ajulini jon oiya vem ga halu le'aman. Ijehun magi yaho Natohi lomhuni iyaho nim samaip lina. ⁹Eni yehun vwehu nuna ba sum'ala banibiyap 'ala 'aval, e'ili 'ua hu a banibi yahun. Age ga hep 'oto vei'in iyaho wejalihi namino. ¹⁰Vwehu nuna alesi Natopi yehun ipi doi veyal iyai'in sise'o hi'al ijaho ja'agip sui'in bul ve nayehal iyai'in he'aval. ¹¹Age hep ega'e gilini hi'aval iyiya nú buni ijehun nú demanúm hun. Job bul la gilini va'an iyaho ja nim he jul. Ene dúna'i lo iyai'in lem hun iyaho ja nim gaval, Natopi yaho oihianve'in hu numi lei'in. ¹²Eni'ivo vwehu nuna, opmani iyaho 'adul'o mwe'o nugu'a besi'en iyeya ba'ulehi indo ba'ua'aval; mai'ua'al iyaho mai'ua'avale. Em 'ati'ual iyaho ati'ual. E'ili'ua otu vegi iyaho a ba nibi yaphune. ¹³Ijehun ebese jon vayi mama hi'an iyaho a maga'e yava ve Godi alolap 'aman. ¹⁴Ijehun ebese jon vayi adam'in hinu'en? Iya'in 'ua sosi ajohi'in elda 'walam lo banam 'onahi Natop hun ipi doi 'uelu onap hun. ¹⁵Ijehun banama'e nima ve'uom 'ojul iyi bul le'e adam 'in na malinivol. Em Natopi japa vem hu hun sisegi yaho vwip mi alem hun. ¹⁶Ijehun ahahi jon sisegi yaho vwip mi 'waleam naha 'alam hun. ¹⁷Enale ni'ayap 'ala banam maliniam hune. ¹⁸Em hu ni'o banam ojum obo alihi mwe'a alum jul mali jale. ¹⁹Ijehun vwehu nuna ebese jon valiya gen ee besi ahel milo amane. ²⁰Maga'en egi iyaho hega'aman. Egi yalapa ega'e sise ve'in iye 'walam hun unama sisegi iye ale mun iyaho hu ni'a yahune iye hu sisegi iyaho hu o'alemune.

1 Peter

Chapter 1

¹Na Pita, Yesu Kerison Apasol ee iji bijihali jene ée ega aido aido va Pontasi, Galeisa, Kapatosi, Esia, ém Pintia gijen abiala hijul ijei bun veju. ²Ehunana jal nimaa vemhunije Godiho giaman ijehun ije bijehan, em Godin 'Aveni vem maliniam hun áa gijapa vem jan sisegija balimane. Godila ja maji vwihiami madú vi'in ijaho jun vaji ito'o balinane. ³Vem nú Natopa Yesu Kerison Godi ée omije alolap hune hu nú ni'inmani numiluman vaijen vejum Yesu Kerisola gua'ulinan ije nimaa vejul ijehun nú nin'o nahenúm majama himhun ijaho abejale. ⁴Em aagia age enghunijeja balim hune, basiselim hune ijija gahen 'adal doi jun ajuhu'alavo. ⁵Godila hun haluli jen ajuh'o jun nimailoga vaijen ni'ajuhan ijaho vega dúman ijen sama'lin giamhun amaili'alam. ⁶Ijehun ja opmani demania'avale, enijehun ja japmaipa ja sise'o hiju'ivo vega dumani jaho ja demani'am hune. ⁷Eni'ivo jun nimailo gijapa guld asinmani 'ua guldigijo ba siselini babalimhunije ja miani ve giavol ijai'in miani ve giam lo ehi le balihun, Yesu Kerisola lo'an vegijaho jun binani ijaho idomani ulimhun. ⁸Ja hu baga'ivo ja hu oi mavo, ee ja hu jepmaihi bagavo'ivo ja hu nima veju, ijehunmai ni'inmani demania aman, sa'ajaho Ili ba'walamhun ijen alolap'avale. ⁹Jal nima vejul ijaho jon Avenije ni'ajipa maliniam hun. ¹⁰Poropet bu agé ni'ajup huna unama agaho bu hai'avia bigen 'alaum mavwihinúina joni lomhun ijaho 'waravale, ¹¹Egia lapne'en vegia labi lemhuni jaho salval vegijen Kerison Avena bun vaji hinan ijapa dumna'i Kerisola hap hina abe hun bivon ulimhun ijaho najiahane. ¹²Bu najehum gaval ijija bu bubesom ba ni'ajap alal, emni'vo ja ni'ajihi nugu'a jalama lenan ijija ega'e Ila ma'aga maiu'in kui'ini ijibo Godin Aveni adal 'ahi lomhun ijehun vaji nugu'a ee Godin kinom o'in ijibo he'ila 'ulavejul ijaho 'walaval. ¹³Ijihun mamam ojun vwihai ve ojun oiya junija ajupala'avale. Maji vwihuina Yesu Kerisola abe lo'ani ijehun dai lana'avare. ¹⁴Alesi ina'e adail bahejul iji vejul ija'in ve, avali'vo jabieng sui hii haphun ula vejul ija'in bave'avale. ¹⁵Enijivo ega alimaa ga'e ja iji bijehan ije valel'in le'avale, jun hiiga vaiijaho agulme alimaa hi'avale. ¹⁶Ijehun maji jaho Godin Ila vaji ija'in vejul na ega alimagi jehum ja'o alimaa hi'aval. ¹⁷Hu ama'e lomna'om balenuni jene. Hu epa alimani vajephup 'walia mani jaho jal jalama agen majéi hióm ve'al ijeja hun hul ve'ale. ¹⁸Janim hega uul ija'in, janin'o imenim malniam ijaho sasibun suihuni ijeve goldi silivai imegn maliniam huna bane. ¹⁹Eni'ivo Yesu Kerison 'aaga mana gijen ime'eguma. Hu alesi sipsipa'e giaha nagida matana

bala'in.²⁰Hu suinim mwe'a mai'o baveiin ijen hu iji bijahum hinani'ua vega númmanijen lanam loman.²¹Ja hun vaji ja Godin nimaa vejal ijehon magijaho hul vem hu guman ijah ulinane hun binan vejum ulinan ijehun jai inma vesui ijaho Godin vaji alamu.²²Ja maji jehun Ilhe vejum jun oija maliniaman mamam vwihu jun oimi'a vale enale oija vaimaga gamanle oi eng'ala'vale.²³Godin ila mai'o hi'ina majamaja alai'ina vaijijen nahe nimané ijehun magijaho vouol'ee babalim hun ijaho bani'ivo malama alam hun ijen nahenia vale.²⁴Ijehun mai Ee maho'o sinali séin em bun bin ani jaho sinal buna'e bun sonabuna sili alalam hun eni'ua sinal bul sagatlini alihul ijai'in au aliehun.²⁵Eni'ivo Egophun Ili jaho majamaja ala va'a ni'ua ija ila'eeja nahenial ijen.

Chapter 2

¹Ijehun mai ee 'amo'a bamatetia 'aval badú vedip 'avale ee ba'atia 'avale em save buna ba 'avot 'avoti banami 'avale Ee 'aho'o bun nugua ije gia oi sise bavwiphun ee 'aho'o ba 'ulalip 'avale. ²Evo musibo mutmam i'ila vwipul ijai'in Godin ilije hemhun 'ahiaegen he'avale em ijapa niájehe vemga Ema'in le'avale. ³Ijehun magijaho egophun ilija janim hejale. ⁴Ja huni loval ijaho hu muna'e mai'o hi'in em emabo sedie val ijene, eni'ivo Godila hun vwipi jen hu iji bijahane, ijehun Godin 'una'i ijaho mama. ⁵Ja'o alesi muna'e mai'o hi'ina'e egmi 'aven hun Pristi lejale eni'ua 'aven hun sumata'e Godila deman hunija'ina Yesu Kerison vejule. ⁶Enijehun Godin ila vaji ija'in 'ual úman:Age hep na muna maa ga'e mavaliséini ijene iji bijehe soinoi lanavode eni'ua egijalapa hu nima ve'an ijaho hu ba oihinhun 'umane. ⁷Ja ega'e nima véin ijei buná 'ijaho mamai'ivo ega'e al nimaa véin iji bul munagho 'onaval em hu lo ega nimaa véin ijibun 'aloma dehajan lenamino. ⁸Em muna'e jivevimi 'omhuni jene ee muna'e jum'uliep hunijene, ijehun magijaho bu hun ila bahe bavejul ijehun bu eha sise abemhun. ⁹Eni'ua ja ega'e iji bijihal egija ja Pristi ga'e ega nimanimagijene 'ua ja Godin ee lejale 'eni'ua ja hun mamagije alolahe vejule. Hu mugulupa vaijen lajuhan. ¹⁰Suijaho nú Godin ee bani'ivo nú jepi jaho nú Godin ee ja sui ijaho ja numilia'in ja balejale'ivo jajepi numili'i ijaho ja abejala. ¹¹Ehuna na ja oimihula gija na ja enmihi 'uialiavo, ja jepmaipa ja ala bet'ole ijehun ja age mwe'aga mamaip himhune enale jun hapi iji bul leji jun vaji ajila vejul ije ale'avale. ¹²Jon karagija Gentil bun una'i jaho mamale 'avale bu ja sise banibijihé 'walam hun i'ivo, ja mamagae'e vejulije gia vega hun nillilla lo'ani ijaho hu Godi alolap hun. ¹³Ema'ina ulinia'in ije bun hulve lolp hi'avale ehii kinbul ajuhul ija'in. ¹⁴Gavanagi jija ega'e sise vei'in ijeja epmihe ega alimagi jija hu aloliaphun ijeja lajiahune. ¹⁵Ja unama agai'in vejul ijeja Godin umame eni'ua ja unama alimagije ve'al ijaho ega nijapvii'in ijeja bun ila balimhun. ¹⁶Jai'i ba'ani jehun Godin buebul vejul ijai'in ve'aval. ¹⁷Emaho'o bun hulve vwehu jon oimiahe kinbun agul ve'aval. ¹⁸Buee jun ega mamai'in iji bun hul've bun loli hi'aval em ega'e mamave agul aguli hijul ijei bun mamba ve'avali'iivo ega sise'o hijul eji bun loli hul'ove'a vale. ¹⁹Ijehun magi jaho egija lapa Godin ven' vaum oihin'o sise hinun vaji em sise, ahúlvun vagen hulve hijul ijaho Godiho oimalimue. ²⁰Ja sise vemga bu sise ahien ja boitó gilini ja'agip hial ijeibun ep ijaho jalabe? e'vo ja mamagije vejul ijehun ja'agip ajulini hii va'ale Godiho omalimhun. ²¹Ijehun magijaho ja ija'in venhun úlmeniaman, Kerisoho juni jehun sise'o hinane jahun ina'aiji juvenmi va'hun najuhan. ²²Hu sise bisa bave'in, hun ila vaji 'ata bisa bahei'in. ²³Bu ila sise 'ualaval'ivo hu eha bavei'in hu hap hinmani'ivo hu eha bavenan eni'ivo Godila otoga aliman vemhunise mavenan. ²⁴Eni'ua hul hu besom nún sisegija hul hun hapa'ahi abeva Keriso doi ajeman ega hul sise'o hijul ijaho guan bali'em mama alima himhun hun hapa'e nabaman ijapa nú malinúman. ²⁵Ja vega bonga sipsipbo unama asinmi aido va'al'ivo ja nin'o sip ajuhi'in ijehuni unaloval ene nin'o jun Aven ajuhi'in ijehuni lovale.

Chapter 3

¹Unama agi'ina gen, yanabala baluhu junbun loli hi'avale. Enga baluga ilage bahe bavejul ijeja ili ba'walimhuni 'ivo, bun anopi ijapa vemga bu nima vemhun. ²Ijehun bu hi gien'en jal unama anopa ojul iyapa emabun unu'i alilma le'an ijapa lem bu ilaga hemhun. ³Eni'ua ja bagi'en hap sai'ai ve, huam tamumi, goldi adak auna ve 'ulimi adepa saojul ija ba vwip'aval. ⁴Ijehun venga jon oiya vaji ega'e nulinak hinun hun anopa maga basiselim huné asum sami ya'agip vejul ijaho Godila oisonli nuni iye nayep hun. ⁵Ijehun magijaho unama besom'in ijen nabala agul'vom Godin vaji nima'veium hijul ijeja sa'aié balu'huap bul unai hiomhun. ⁶Eneyehun Seraho, Abramon il hevenun ijehun hu nun ema'ini'uman. Ijehun yahun 'abai lejal iye'in ba'ajoliap em unama alilije vea'aval. ⁷Ya'o baruhuahe hijul anop iyaho mamam umohujon bu'in aguli himhun. Emga yal banam ojul unamiyaho bajumhun. Ijehun magijaho hu nabali ijehun haha juli'ivo, Godin vaiyaho mavwih'in ijaho yano'o ahulmi abemhun. ⁸Age ila ge umnam hun iyaho agene; lop vweha besom vwepmi ee 'aho'o bun oihienve vwehujun bun oiyamama vwih'i'ivo asumsami sui'in hi'avale. ⁹Eni'ua lop yabu'in ee' aho'o bu sise ahia'al iyaho ena bave'al enale ila mamgi-yen ep ve'aval. Iyehun mayaho maa vembun iyehun hu iji bijiehan eili'ua ya eha mama abemhun. ¹⁰Godin iliyaho hu agai'in walaman hu mama him hun vip'aniyaho ila mama a jupa ga sise bawala em hun ilauaiya 'ata basa'an. ¹¹Evo hu sise aleivo avotmi mamam, vemhun ene madúmi himhun unami yenve hi'aman. ¹²Ijehun magijaho Natophun niigiyaho ega mamagi yeibun hap doi alamo em hun adak ijaho bun banam heila ajuho. ¹³Mamagije vemhun úlale'an ijaho yalapa a um'ulap hune? ¹⁴Em ava mamagiyehun hahi a sise'o hi'an ijaho a demana'ege bajup name ba a oihwe' amaman. ¹⁵Eni'ivo na'iga boga Kerisoho nahohi 'Uu'om jun oiya vaji ulini lanaval. Ene jun nima gile vahanmi walam hun ijaho amaili'ala" é aho'o bu he'ila biagia' aval on ya asumsa'mi mamam 'wala'al. ¹⁶Ijehun on vwipija vem alima le'amane eniyahun emaabo alil il nibiyepa he'al ijaho on hega mamaga Kerison vaji ala muni ijapa vem bu jupniamhun. ¹⁷A sise venam ijehun a sise'o hi'ani yaho maban; Evo Godiho ula venum ijaho amagiyehun hi'an ijaho mama. ¹⁸Ijehun magijaho Kerisoho magiyehan 'aha besom guaman. Alilmaga sise ba'an ijapa sise'in iyeibun guaman. ¹⁹Hu va avena'e debulai hijul iye il 'ualiaman. ²⁰Ijeya sui ada'il banhei'in 'ua Noan vegiyen Godiho ya'gip ajihi hi'em sisima venam. I lom na'um no'o bel'o dodoi 'enimia loval. ²¹Agapa hajihun ijaho Yesu Kerisola gua 'ulinam iye matetmi nayeho nayeho'ivo doi samiap giap baliamhun huna ban ijaho vwiap samáli hun Godin nisilmi 'ulaval. ²²Hu adal doi va'ani'ua yepmaip iya hu Godin iga man'ai iyei hi'e inomoin ee mama'in iya hu halula loli hiju.

Chapter 4

¹Ijehun Kerisola haphienman iye'in ja'o vemhun iyehun amaili'al aval. Ijehun mugihó hu sise venun ijaho hu alemune. ²Em jon hapi ijehun 'unamiyeho bahi'val lejivol 'unami iya'ina iye'o bahiaval. Ene'ivo Godin anop iyen hial. ³Ijehun magiya yon vegiya I dasiemi Gental bul anopa vejul iyein veyal em 'ua ije haphun anop iye'in ve, do sise ii haphun anop iye ve sa'ai ve 'unam idoldo'in iye ve Godin atina sise gi iye oimihul. ⁴Ijehun egiyeya bu ilialval ijehun nubun lom na'a e bale'e bu jon sise vwipmi buya ila sise 'ulavo. ⁵En ijehun bul ijial'in bu vejul ija hu 'walam hul ep vemhun. Ijehum magijaho hu ega guai'inóe hi'ine iyaja 'otu vemhun amaili 'aloim. ⁶Ijehum máin Godin ila mai'o'ina aga bu nayehal Godin anop ijaho bu hap'ini'ua bu ep abeyali 'ivo 'Avena mai'o hiju. ⁷Em nuguá agi bun anop ijaho nilo samaip lino'o. Eni yehun banama omhum ijehun jon oiya vwipa mamam ajohe ninip sui'in hi'aval. ⁸Eniyehun ya maho'o oiya vaimana gam le oi'en'ala'aval. Ijehun magijaho oien'ala vol iyapa sisega maho'o utiaman. ⁹Ta ba jemi ul mughi ba hi'aval, ya ega 'amo'o buin mama ve ni'aya'ala 'avala iyap sislam'ala 'vale. ¹⁰Ee besom sulla aido aido'in yen ega 'aho'a ni'ajephun múhan ijehun Godin mavwéhe'in iye'o umama aido aido'in iyen nayep 'avale. ¹¹Egi yalapa il 'wala'an iya magén Godin il'walamhun iya'in 'walia'aman. Em egiyalapa e'aho ni'ayep'ani yaho Godila halula'e mamani yen niiajap 'amane. Em ega nugu'a bonga iyibun vaji Godiho Yesu Kerison vaji alolaphun ijehun magijaho bivona nugu'a bonga 'abibútun ba'an niyaho hun vaji alamo. Aman. ¹²Ehuna na ja oimihí'inagi ja bagi'en ili'ava vegia'gaé jun vaji leju iyeya nugu'a bisapa lenu'va'ava. ¹³Eni'ivo ja sa'aive 'avale ijehun magi iyaho Kerisola sise'o hinan iya'in leaino, Eni'ua hul lo'an vegi yaho ja hun bivona vaji sa'ai. ¹⁴Eni yehun Yesun ipiyeh un hahi sise'ahia 'walia'al iyaho ya sa'ai ve'avale iyehun magijaho Avena 'e bivona iyaho Godin Avena jal'e hino. ¹⁵Ijehun ya bagia'en ee aido'in bo gua neseba valama aido aido'in ne emabun anopi iye ve vehili'a 'al iyaho eha sise bavemhun. ¹⁶Ijehun egiyalapa Kerison ipi jen Godi alolap hun. ¹⁷Eni ijehun yep maipi iyaho anei ve Godin ehei iyei bun vaji tuvía gimhun, eni'ua malamó anei yaho nún vaji ve'ani yaho ve ega 'aho'o a Godin ilage bahe bagavol iyeya epa ijain abemhune? ¹⁸Em ega alimagi yeya unama gilmani iyen lo mama leyal iyaho vo ega Godi bahe бага'in hijula em ega sisegi yeya ijai'in lemhun? uman. ¹⁹Eni yehun ega Godin anopi iya'in sise'o hijul ijeja bun oi ijeja alimagi ye venale ega'e Venina ga ba'ujup vi'in iyehun iidoi laná 'aval

Chapter 5

¹Na edai jon vaji elda iil 'walivo Keriso hina ijaho na gavude. Hun bivuna ulina iyehun lomná lemhun 'wali'vo:
²Godin mapa jon vaji hijul iye ulina ajuhi a'aval e'aho bul enmiahul iyai'ina bane'ivo iyaho Godin anopi iyehun hun anopi iya'in ajup 'aval, moni ve nugua'i mipa ajup huna bane'ivo oiji heu'om ajup'aval. ³Tal mapi ijeja ajup himhuni iyehun lajehan ijehun jon anopi iya'in ve ajuhi'aval. ⁴Em vega maha ajuhi'in Natopi iyap lomun ve ge yaho ja bivum mamagi jehun aatiga mamage abemhun. ⁵Ya ega mai'uina unama besom'in iyai'in ya ga mama'in ijei bun loli hi'aval ijehun magi jaho ega hap sa'ai vei'in ijeja hu hu 'ulali e hune eni'ivo hu ega asumsa'mi sui'in hijul ijija mavwehie'in iya vajie hune. ⁶Eni yehun asumsa'mi sui'in hijul ijeja Godin ii ga'e halul'in magi yehun loli lom ga hul hun vegi jun alolip hun. ⁷Yon oihina maho'o hu vaja'aval ijehun magi jaho hul ja ajuhia mune. ⁸O jon ajup 'alame nii mamam nili'um hi'aval jon naga seitán ho laion bun'a adal vo'om 'ebit ga iila ii'ila nili balimo. ⁹Eni'ua jon nimai loga vaijen gili'ala nami'úom hu juven'avale. Yanim hee gaval ija'in vwehu jona mwea gen unama besom'in bu'o sise'o hiju. ¹⁰Y mama'ip sise'o hi'en Godi ga'e mayi vwehe'in iyapa hun bivun'e mama lei'ina Kerison vaji 'umenan iyipa hul hu besom alima le nima le balim balini halu mipa angilini hi'aval. ¹¹Halul'e abi búتون ba'aniya hun. "Aman"¹²Silvinasi nún vweaga ba'ujup'vi'in iyapa asul ga venan na asula 'u'u'oipa ja ni'aye hi 'waliama veju, agaho Godin magi vwiheína magi jehun gilmani halul ve hi'ale. ¹³Jon ma'inana Babilona ja sisila mia 'uale'avo nun halipa Makila ja sisilami'amo. ¹⁴Eni jehun oi'en'ala vol anopi yen sisilam 'ala 'avale ua Kerison vaji hiju iyeya 'oi sonija jon vaji.

2 Peter

Chapter 1

¹Na Aposol Saimon Pita Yesu Kerison bweavé em ega'e bun nimaga besom'in, nun Godiga'e nú ni'aju hi'in na Yesu Kerison alimagé vaijen núl abe yal ijai'in abe yal ijei bun veju. ²Mavwehie'in em maduivi'in ijaho jon Godi nem Natopa Yesu Kerison vaiyi yen ema'inle bali'avale. ³Ijehun hun hulala aliman ni himhun ni iyaho nú maho'o muhane. Nul hun benana mamaga hegavale em nú 'vmemúman. ⁴Iyehun hahi hu nugua'a mamaga hu nahami 'ualeaman. Emga ja iyehun vayi mama, himhun lomná le mwea gehun sisegi jaho 'ajolahe suva va éuju. ⁵Ijehun mai ya ejon halul ve mama vem jun nimailo vem jon hega jaho lo ni'in le'an, enale jon hege vaiyan ajon ayap'alame gilmani abelo sap'avale, em sui'in hijul vaijen Godin unami iye vemhun ijaho abelo sap'avale. ⁶Ene Godin unami iye veyul vaijen vwehun na meman áhia 'avale. Em ni'o vwehun un'na mamam 'ahia vol vaijen oi'en'ala 'avale. ⁷Godin unami iye veyul vaiyun vwehon mam ahia avale enale vweho jun bu'inn mama vejul vaiyen oieng'ala'avale. ⁸Ijehun magijaho kalaga geibul jonman lem ja ema'in le'aal ijaho iyeibul venga nún Natopa Yesu Keriso hegavol iyaho maba'an balehun em ga vovola maba'an balem hun. ⁹Ijehun mai egija lapa kalaga agai'ina hun na'a ban ni iyaho hu nii baita'ine hu guaga jong mam na nim so'ovom bali nani yaho nim oilomane. ¹⁰Ijehun vwehu nun na ja iyehun iji bijihi 'umenial ijehun ja demania eng anopa jal vaul iya ba oyem hun ne. ¹¹Ijehun magi iyaho unama agehun nagen ala maya maya alam hun 'e nún Natopa Yesu Kerisoni va'ahun na maho'o ja vayam hun ne. ¹²Ijehun mai na vega boge ja maya walieg ga ja anopa geya vwehun ne, ta him hega nima vejul vaiyiye gilmani ni le heju'ivo na maya hi huli hali 'walim hun ne. ¹³Nal vwip vul iyaho magi jaho nal agen hap'o mwei hijula gen enmiahu 'walien ga ja vwehun ne. ¹⁴Nal agen mwei hap'o hiju iyaho na nim lana'ive ju, ijaho nun Natopa Yesu Kerisola vejum nun na'a sama'a linan. ¹⁵Ijehun nal halul ve'ili'ua vega'e nal 'walavul ije ja alimani vwihun. ¹⁶Ijehun magi iyaho nún Natopa'e Yesu Keriso halule em hul hul lomhuniye 'walivali iyaho, nú ega'e hegai'in iyeibul suivu'a 'waliaval lo juvejia 'walam hun na bani'ivo nú nún nii hun halul'e gaval iye ja 'walivo. ¹⁷Ijehun vega'e hu Godi omi iyehun na'i bivon'in maga abenan iyapa hu iyai'in 'walaman, agaho nun halipa'e na oimahe demanemi balinuni jeni 'uamane. ¹⁸Nu bubu'in agul vul dolili doi he'em , ilagaho gahen 'adal la 'ahi le lom nú nún ada'i heyál. ¹⁹Ijehun nu nii heyu, plopet bun ila vayi 'ualú man ni iyaho ja mama vemhun, bun ili iyaho 'imujai hamli nun ni yai'in ,em vei hamli nun iyai'in em molopa jon oiya vayi lo ayemun ni yai'in ne. ²⁰En ni yehun mamam he'avale , ijaho plopet bun vu'a iyai'in na mayi ei bisi hun vwihi 'avotmi 'walam hun na bane. ²¹Ijehun plopet bul vu'aé 'walia vol iyaho emai hul hun 'ulai 'uam huna bane'ivo Godin Aveniyapa vem Godin ila gaho 'waliaval.

Chapter 2

¹Iye plopeti il 'at'in iye'o emaloun vaiyen uliyale. Ene ni alesi iyai'in nayehi'ina il'atina iye'o jon vaiyen uli vu'a il 'atiye seselim huniye henni nayep'aga Natopa Yesu Kerisola bu imeniman iyaho dúm'a hamhun ega iyai'in vejul iyiya bun hap doi 'ahi mama'in lo leniam hune. ²Iya'in vege ega boge 'use'in ve bun ulagi yai'in ve bun haphun ulagi ye yuvemi unami magi jaho abe 'ati'ual hune. ³Enale bubuman vaje'ala val iyapa le'e unamama il 'atiyen 'atiu'om jon nugu'a eng hune. Eni'vo bun epa'e swinim miahun iyaho maiju balamo bu siselinimhuni yaho nim uli ehi'o alamo. ⁴Eni yehun magi jaho vega' e' inom oi'in iyebul sise veyul iyaho Godiho bamagia mani'ivo hu bu atop'ulum guadupa mugulupmi almun vaijen 'otu ve'ila ayahi hiju. ⁵Sui Noa vegiyen mwea suihuni ega'e iyen hiyal iyeya bamagia'i Noaga'e Godin ila alima najehi'in'e ega'e ilomna'om no'o ajuhi'ivo Do lamnam ega'e Godin il baheju iyi buni loman. ⁶Em ala mana'ina Sodom'o Gomala'o bamagi'ivo, hi epmihe vejum va úa leyal iyaho ega'e númnai Godi banima vemhun iyibul gamhun iyehun bu hayehi ainan. ⁷Ene hu Rotuga'e alimani yaho Sodom vaji ega'e 'uaise'ina 'ua veu'om hijul iyei bun yayi senmi bal'i heim ni'ayahan. ⁸Hu ega alimagi yehun hu hiu'om bu vega boge hi veju iye giu'om hinun iyehun hun olya tula'a, ahuman. ⁹Eni'ivo Natopi yapa unama ijain iyen ega'e Godi hegain iye vegia vol yayi yen ni'ayaphune ehi iyehun hu ega alimaban iyeya 'out vegiyen bun ep miphun ilem samia' hu hiju. ¹⁰Hu ega'e bun hapi yapa sisega'e ulave ega mama'in ue gia sediavol ijei bun eha alamu. Egi jeya bu ba' ajul'vol bu bun ulagiye bade junpiaen inom oi'in bun mama'ina ila sise ga'ualiahol. ¹¹Eni'ino oi'ina'e ega mama'ina ajili'inman iyeja ila sise eha have Natopi yehun una'i ba 'walaval. ¹²Ejum ega nelise'ina vwep ba'ana maji nahe lanyeho'o hijuli'ua sahiami 'animhune. 'Eni'ua bu nugua bage bu bahe ba gaval'i'ivo bu ila sisega maji 'walavale. 'Eni'ua iye nena yei vehiliaval iyen bu'o vehilien balemhune. ¹³Bul sise'o hijul iyehun magijaho sisega bul vejul iyehun eha beju. 'Em bul maho'o majaglili samama giyen sise vemhun iyaho demanemi balijule. 'Eni'ua bu jun vaji matana titan bul mugi iluma ijul vaijen ila sise 'walia'om 'atiavole. ¹⁴Bu bun niga 'enmi nabanabal saliahol iyaho bu mai'o sise vejul iya ba dúnia'vol; bun oiho'ina magiyeya 'enmi 'avotmi anopa sise ve em bu bun oihi'ii siseji nan. Bu iya ve jul iyehun bu silibival ina'agi yene. ¹⁵Bu iyavejal iyehun bu una dúm'ahia ununla ali iya ale'ivo anopa sisegi ye juvejimi anopa Balamun halipa Belo hu epa mamaga abemhuni ye oimanune. ¹⁶Ijehun pelomiho hu sisega venan iyehun dokiga ili ba'an iyapa embun ili ulalahom plopeti yapa alinman iyaho hu deman. ¹⁷Ega geya alsei doge nien gapa bali'alavol iyayai alesi 'úi aduadi 'ana'a va'uni yai'in. Igiyai'in iyeya bu maho'o mugulupmi na'inailmi alaval muni yai'in iye ajuhi hiju. ¹⁸Bu nugua balim hun iyeya hi nini 'walia 'atimia hapiyapa ula venun iye esive misul biyehi atop'ulumi 'ega'e unama sisega nim aleva iyeya una ni'o veyule. ¹⁹Eni'ua bu bun halip iyapa babalim hun niye naham i 'ualia vali'ivo. Bu ega'ol bu iji unama sisega'e bu veju iyei bun bwe lejul. ²⁰Eni yehun nún Natopa'e nú ni'ajúhi'ina Yesu Keriso hegaval iya mwe'a gehun sisega vaiyi yen lo'eu yal iyebul ni'o unava sisegi ye yalve yal iyi bul losamia bauyul iyaho bul malam'o hijul iyai'ina bani'ivo yepaipa iyayaho sisemani hiju. ²¹Ijehun magi jaho egiyeya unama'e alili yapa hu bese mama vey'a. 'Eni'ivo bu valama alil iyeya 'walia vol iyaho bunim he'ivo dum'ahia va 'ul iyapa eha baleno. ²²Iyaho hia'a 'ualia vol iyai'in lena. Iyaho 'uapa va nin'o hul yel la hwenan iye nin'o inun iyai'ine.

Chapter 3

¹Ehu nuna'e na ya oimi'ina gei agahu nun asula amul iyehun nini iye veju. Iyehun yun vwipi iye vemga ni'o una vwiphuni ye hunveju. ²Enga ya sui plopete'e agul vi'ini iyei bul ila 'walival em Natopa'e ni'a iyehe'in suihuna'e apasol bul 'wali val iye vwiphun veju. ³Yanim malam'o agaho yanim hegaul, vega l dúmani ega iyai'in iyei bul haphun ulagi yemam vemhun. ⁴Enale bu ya iya iamhun. Hu lomhuna, úman iyaho ijia lomo ? 'Ia iya 'walam hun. Iyehun magi iyaho nugua mai'o mwe'a anei venan iyen le lo emahu nún bul dilahale iyen 'e'o yal iyaho nugu'a bisa aido'ina alavo 'iamhun. ⁵Godin ila 'ahi adala lenu mwe'age dovayi le lo éunan. dopa mweag'a mua ala man. bul nim hee gava'ivo bu buitu vale. ⁶Iyehun vayi mwe'a gaho vega'e sai he laman vegi yeh lulahan. ⁷Eni yehun mwe'e adala gaho hun ila' ahu venan, apiyen lan'a alavo em úto ga'e vemhun nem eg sisegae Godiho bahi no' mavol iye luliap hun iye ajuhalamu. ⁸Eni'ivo age ila besom agaho ba oilu bia'amane, ehu nuna na ya oimehi Natopi iyehun una'i yaho jula maho'o (1000) balijul, hun 'una'a iyaho alesi ve besom'in se'in em alesi ve besom balinun iyaho alesi ve maho'o maho'o (1000) balinun iyai'ine. ⁹Natopi iyaho yaloma'e hul nahami 'ualiea vwepe vo'le 'ivo hu ja ya'agip ayehi aino. Ijehun magijaho nú epa sise abemhun iya hu bademanmo emaho'o una 'avotmi lomhun iye ala venu. ¹⁰Eni'ivo Natopi iyapa lomhun vegiyapa lo'aniyaho nesa neabei'in bul lovol iyai'in lomhun: E'en 'adaladoi nugu'a indoi alavol iyeya ila ni'inma uli'en uhoile hila alihi balimhun, e'en mweagan nugu'a maho'o alavol iyeya balimhun. ¹¹Ijehun magijaho nugu'a maho'o hilalipa balimhun ijehun yep'e ja emaga ja iyai'in vemhun vwpivo? ¹²Eni'ivo jo Godila malam'in lomhun iye ja vwpivo. Eni'ivo iyi vegaiyaho indoi alavol iyeya mianohoi lee hela alihe balimhune. ¹³Iye hul nahami 'ualia maniyaho nú 'adala mwe'a mai'o'in iyehun unama aliman nayehul iye nili'úom ajahi hiju. ¹⁴Eni yehun ehu nuna'e na ya oimiehe'ina na ja iyai'in giamhun ulalenimo ijehun ahalulve higa hul lo ya gia'ni yaho ja madúimi he sise ba'ane em ebu ja sise bani biyephun laman. ¹⁵Eni'ivo ja vwe'avale, Natopi yapa sui'in yasagip 'ajúhi va'un iyehun magi yaho vwe'aval. ¹⁶Em hu'o bun asula vaijen agai'in ve 'waleaman, eni'ivo hega gaiyaho gili'ine ega'e banayehum hegal em bagil'u nami'ivo ilage 'avot 'avotvi'in iyeya bul Godin ilaga 'avotmi aido aido bun ulagi yen 'ualiahol iyeya bu eha sise abemhun. ¹⁷Ehu nuna na iyehun ja malam'o heyal iyai'in ajon ajup'ala'aval, ega'e mayi bun ulai hijule umama sisesisegive basua 'uliامي va jon ala maga jal gilini heju iyaho balip'aval. ¹⁸Ene yehun nún Natopa ni'ayu hi'ina Yesu Kerison mavwehe'in hega vaiyen ema'inle'avale. 'Enale jepmaipa genle va majamaja 'abi búton ba'an alamhun iyen 'e'omhun. Amen.

1 John

Chapter 1

¹Sui anei gama iye ila'ya iyen hina nu hul yalama'e úramana iyaho nun nii ga hul yalama'e veran iyaho nu ga nu nun nii ga iji hu sapval iye veyo. Agaho ila'e majama himhun. ²Majama himhun iyaho nu haha bagaval 'vo nu gamhu lejum bu gaval. 'Enale ya 'walavo. Iyaho mayama omahe'in ahulmi hinani 'ua hu lom nú gaval. ³Yalama'e nu he yal iyaho nú ya 'walavo. Em ga ya núl'e maamaa vemhun. Iyehun Omahe halipa Yesu Kerisola'e ahulmi maamaa vejul. ⁴Nu nugu'a geya veyul nú yul'eahulmi sa'ai vemhun. ⁵Agaho nú hun ila heyal iye ya 'waliavo Godiho hami yene hun vai yaho hu muguluha bane. ⁶Nú hul'e ahulmi maamaa 'i'ivo nú mugulu hi ulahi oyul iyaho nú at'eve 'aivo nimagi yaho nú bave yule. ⁷Eni'ivo nú hami hi 'ulahe oyul iyaho alesi hul hami hiulahi onun iyai'in nú'o e'a ho'o bu'in maamaa veyul. Em Yesuga'e hun halip iyehun 'ubali yapa nun sise maho'o so'ovom balinan. ⁸Nú maho'o sise bani 'uavol iyaho 'onún 'at'ala aivol iyave yul iyehun magiyaho nún vaya ba alamo. ⁹Eni yehun nú nun sisegi ye hu nahami 'wala'aval iyaho hu baujupui'in hu ali yehun hu nún sise vwihi'ín ale nún sise so'o múpa balim hune. Nu iya 'walavul iyaho nú sise bave yuli 'walavol iyaho nú ve'e il 'at'in leyuga hun ila nún vaya ba alamo.

Chapter 2

¹Ina'hun na agaho yun veyul iyehun magi iyaho bavem huni yehun veju. Eni'ivo 'ee sise veyul iyaho ebese omap hun una'i nisilmi 'wala mune. Hu Yesu Keriso alimaga yene. ²Yasula nún sisegi yehun epiya hul apenan. Eni'ivo nún sisegi yamam huna bani'ivo ega maho'o mwe'a gen hiyul iyei bun iye'o abenan. ³Nú hun suihun he veyul iyehun nú hu he gai'in. ⁴Ee besi na hu he gai'in 'ia'ivo hun suihun bave nun ni yaho hu 'atsa ainune. Iye venun iyehun magi iyaho hun vaya balamu. ⁵Enivo egi yalapa hun il he venun iyaho hun vayi yaho nimaa nimaa Godin Oimiahul iyaho ehi'o balino. Ijehun nú nim he yu nú hun vaji hiju. ⁶Egi yalapa hun vayi hino'iamun iyaho hul ulahi onun iyai'in omhun. ⁷Ehu nuna na ya oimehi'in agei ga suihuna ga na mai'u'in na ba veyu'ivo suihuna boga'e sui yal abeyal iyene. Suihuna bogi yaho ya nim he yal iyene. ⁸Eni'ivo na suihuna mai'u'in yun na veyu. Suihuna hun vaiya maamaa le'e yun vai iye'o maamaa leno. Ijehun magi iyaho mugulupi yaho balini va'e 'imuju giyaho yep'i hamlinane. ⁹Ee besa hu iya 'iamu na hami hiyu'i'ivo vweha ga senmun iyaho hu mugu lupa vayi hi lo yip'e'unan. ¹⁰Egi yalapa hun vwe ga oi mamuiyaho hu ham hinu. Ijehun mai hu vweha bavem giv'e'umi alip hune. ¹¹Eni'ivo egi yalapa hu vwep ga senmun iyaho hu muguluhi hionon em hu ija va'hun niyapmo. Ijehun magi yaho mugulup iyapa nii yumo. ¹²Ina'a agaho yuni yehun veyul iyehun magi yaho yon siseyaho hun hu vwihami alemune. ¹³Ena hununa agahu na jun veyul iyehun magi yaho ya hu niheyul hu sui aneiyi iyei hinan givaiya gei agaho na yun veyul iyehun magi yaho ya 'Avena sise hun unamiya ale vale, ina'ama agaho na yun veyude, iyehun magi yaho ya oma joni heyule. ¹⁴Ena hunun na aga na yun veyul iyehun magi yaho ya hu niheyule. Hu suinim aneiyamaho iyei hinan. Givai agaho na yun veyul iyehun magi yaho ya maho'o halul'imave em Godin ila yon oiy vayi alam uni yehun 'avena sise hun unami ya ale'avale. ¹⁵Ya maho'o mwe'a gaho oibama nugu'a mwe'i alavol iye oi ba mie'avale. 'Eni'in'ivo egi yalapa mwe'age oima'zn iyaho om oimavol hun veyu ba alamo. ¹⁶Eni'ivo sisega agen mwei alavol iya agene. Haphun lije nii gia leji yul ap sa'ai veyul omhuni lelom huna bane. Iya mwea gehune. ¹⁷Mwe'a gaho nuga'a maho'o hun leni ye'in balini va'u'ivo ega'e Godila ulavenun iyai'in iyya bu maya maya him hune. ¹⁸Ina'a hununa ya nim heyal iyai'in venúman lenun iyehun kerison nage vei'ina lovo. Eni yehun yep maipa kerison nage iye ya maho'o ulimala val. Nú iye giavol igaho vega númane. ¹⁹Bu nú lan yuhi va'hun iyehun magi yaho bu nún lomna' bane bu nún lomna le'ibesi bu núbu hiya'a bu nú lan yuhi val iyapa nayuhu hun iyaho bu nún lomna'a bane. ²⁰Eni'ivo Godila hun 'Avena yun oiya vayi samuhan iyehun ya emaho'o hegai'in leyale. ²¹Ya bahi'ina bani'ivo yaima nima he'in iyehun hahi na yun veyu, eni'ua iye nima magi yaho 'ata bane, iyanim heyu. ²²At'ni iya yalapne? Ega'e Yesu Keriso pani 'iamuni yaho Yesun nage. Ega'e om'o hali'o boitumi vol iya iyene. ²³Egi yalapa omap buitumun iyaho hu halihap buitumi aino, eni, no egi yalapa halihap nima venun iyaho hu omap nimave aino. ²⁴Ila sui aneiyi gamen heyal iyaho lanap yun vayi ala, amane. Iye na'iga bonghe omahe em halihape bul'e maa man hi va'vale. ²⁵Agaho hul yalama 'emú'ilani nahami 'walúman na mayama him huni yene. ²⁶Ela ya 'atiaval iyehun naga yun asula ga veyu. ²⁷Hu, Avena yun oiya vayi samihun ya abeyal. En niyehun iye, Aveni yap yun oiya vayi hinun iyehun ebese ya na yip huna bane. Hul samúhan iyapa nugaa maho'o nayup hane iye nugu'a hul nayu hun iyaho il 'ata bani'ivo nimaa nimaa. Hul ya naye han iyai'in hun vayi hi'aval. ²⁸Ina'ahun iye maipi iyaho Yesula'e mamam hi'avale, E'ili 'ua vega'e hul ni'o lo'an iyaho nimaa nimaa nú ba 'ayol 'ila hun una'i namim hune. ²⁹Iya maa heyu alimagi yehun egi yala he egi yala hibul mamam veyal iyaho bu 'Avena vayi nahe niaval.

Chapter 3

¹Age heyep mam Godila opmani nú oimú he na yuhun iye gavep. Iyehun nú Godin hali neyi 'úmum iyehun mwe'a gaho nú bahe ba gúmo. ²Ehu nuna'e na ya oimia hi'in na gei nú yepmahi Godin hali he'iyi 'oua nú iyai'in lem hun nj yaho nú hui se'in lem hune. ³Eni yehun egi ja lapa age nimai lo agaho hun vayi ala mu iyehun hu ega 'oli veyum alimaa maa ienan. Alesi hu alimagi iyene. ⁴Eni'ivo egiya lahi bul sise vagi hiyul bu'o valam tua'aiy. Iyehun magi yaho sisegi yaho vala tuavol iyene. ⁵Ya nim heyale hu loman iyaho sise abe va'i lomani 'ivo hu sise ba'ane. ⁶Egi yala hibul hun vayi hiyul iyeya bul sise veyul iyaho bu hu bahe bagahune. ⁷Ina'aga nuna gei ya bavem e'aho'o ya ba 'atia'avale. Egi yalapa hu alimani venun iyaho hu alimagi yene, em hu alima iyehun hu alile. ⁸Egi yalapa hu sise venun iyaho hu 'avena sisegi yehun ee. Iyehun magi yaho 'avena sisegi yaho sul ane yi yaho sise venani Godin halipi yapa loman iyehun magi yaho sisegi yehun gau'aiagi ye dilap 'u'ila loman. ⁹Egi yalapa Godin vayi nahe nan iyaho hu sise bavemhun. Iyehun magi yaho hun volol iyaho hun uayi alamun hu sise bavemhun. Iyehun magi yaho hu Godin Godin vayi nahe yal. ¹⁰Agaho unama ijai'ina'e egiya lapa Godin halihe em 'avena sisegi halip heiya hegiam hune. Egi yalapa hu sise ve'um hi vwep oi ba mamun iyaho Godin ee bane. ¹¹Ila aneya sui nú heyal iyaho agene, ya ee 'aho'o bu'in oi'enge 'alam hun. ¹²Nú Kein valel'in nabane. Hu 'avena sisegi yehun egi yehun hu 'o' op anam guaman. Hu hun 'u'oha yalami yehun 'anam guaman ne? Iyehun magi iyaho sisegi yehun bamalanan. 'Eni'ivo 'u'ohi venan iyaho malinan iyehun ainane. ¹³Vwe hun na mwe'a gapa ya sedia'an iyaho ya oiya ba 'uli nia 'avale. ¹⁴Nú nim heyul iyaho nú malam'o guamú'in na vayi hi yale'ivo nú yep maihi uli hisu iyehun magi yaho nú vwe hunun oimea hul iyehun. 'Eni'ivo egi yalapa ee' aho'o oimia'an iyaho hu maya gua'in vayi bahinu. ¹⁵Egi yalapa hu e'am'o gia semun iyaho hu alesi e'am'o ania guavol iyai'in lenun, iyai'in lega na ya'ualiaivo. A ee amo'o anieng gua'al iyaho mayama himhun niyal hun vaya balamo. ¹⁶Age unama agehun na gen hul nú oimú hanni yaho hegavo. Iyehun magi yaho hu hun higi yaho nú ni yehun múhane. ¹⁷Eni'ivo ee besi nugu'in yapa hu vwepa'e bevu'i'in ye nigai'i'ivo hu ba oihin iyaho vu iyai'in Godin oihu'in nahu vayi alam hune? ¹⁸Ina'a huna maa ilman oi miehu 'ual'ava, ni'ivo nimaa maave oi mi'am hune. ¹⁹Iyehun nú nim heyu nú nimaa nimaa giyehun. Iyehun una'a yuha bave vo na mimhune. ²⁰Nú sise veyul iyehun nun oiya a vwe ha mamhun. 'Eni'ivo Godila nú oiya asidiehi balinan iyehun nu yalam veyul iya maho'o he balinmune. ²¹Vwe hununa'e naya oimie hulla gei nú oiya yapa ba nibe yup'an iya nú Godin una'i madúi mi na mimhune. ²²Eni'ivo nu hun suihun iye ve nuga'a hul ula venun iye he ve'an nú yalam yu nisilmi 'wala'al iyaho hu vayumhun. ²³Agaho hun suihune: nú hun halipa Yesu! Kerison ipi ye mave e'aho'o bu'in oi'eng 'alame alesi hul 'waleman iyi'in vemhun. ²⁴Egi yalapa Yesun suihun iye hevenun in yaho hu hun vayi hino. Em Yesu hun vayi hino. Iyaho nu nimheyu hu nun vayi hino. Iyehun magi yaho hun 'Avena'e nú múhan iyapa leyu nú heyu.

Chapter 4

¹Ehu nun na ya oimia hi'in nagei ja 'Avena maho'o uga geiya bamave'a vale. 'Eni'ivo 'Aven ni iyeya vegia 'avale Godin lelovo'en mwe'i leio iya gia'ale. Iyehun magi yaho propeta 'at'in na maho'o mwe'a gen loval. ²Agaho Godin 'Aveni yehun unami yehe gamhun unami yene. 'Avena yalapa Yesu Kerisoho lo haha aben 'ia'an ni yaho Godini leloman. ³Em 'Avena Yesuho Godin na'a bale loman 'ia'an iyaho Yesun nage vei'in na yal heyal iyaho 'Avena'e yun vayi hinun iyapa maho'o asi vom balenan. ⁴Ina'a hunune ya Godi iyehun ya hu asinvale, iyehun magi yaho 'Avena'e mwe'i hinun iyaho 'Avena'e yun vayi hinun iyapa maho'o asivom balenan. ⁵Bu mwe'a gehun iyehun bu mwe'a gehumam 'uala vule iye veyul iyehun bu mwe'a gehun il mam heyul, mwe'a gehun sise giyapa bu leniaman. ⁶Eni'ivo nú Godin iyehun egi yalapa Godi he gamun hu nun ila henune 'ivo ega'e Godini bale loval iyaho hu nú ila baheyule iyapa lenun iyehun nú 'Avena magi yaga 'Avena, avena sisega il 'at'in iyaho gamhune. ⁷Ehu nun na'e naya oimia hi'inage vemga 'ega aho'o 'enge 'ala'avale. Iyehun magi yaho oi'engé alavol iyaho Godin na'i leloman. Eni'ivo egi yalapa ee 'aho'o oimiemuni yaho hu Godin vayi naheyal iyehun hu Godin hegamune. ⁸Egi yalapa ee 'aho'o 'a oibamia hun iyaho Godi bahenune. Eyehu magi yaho Godi ho oi'enga 'alavol iyen. ⁹Agaha mama'e Godila nú oiya'e múhan iye nayuhi hun halipa besum'in lanam loman iyehun nú hun vayi mayama himhun. ¹⁰Agaho oi'engé 'alavol iyene nú Godi oibamal'i'ivo hul nú oimúhi hu hun halipa lanam lo nú sise abem balinane. ¹¹Ehu nun na naya oimia hula agei Godiho maho'o ni'in manni oimú han iyehun nú'o e'aho'o bu'in oi'engé 'alamhune. ¹²Eni'ivo na'i besi ee besi Godi gamhuna bane'ivo nú ee 'aho'o be oi'engé 'alavol iya núhun vayi ehi'onune. ¹³Nú nim heyu hu hun 'Avena nú múhani yehun hu núhun vayi hiyu núhun vayi hiyu. ¹⁴Mam Godila hun halipa lanam mew'a gehun. Ni'ayehi'in le'i loman loman iyaho nú núhun nii gaval iye ee 'wale'ava. ¹⁵Egi yalapa Yesuho Godin halihi 'iamun ni yaho Godiho hun vayi hino, em hu Godin vayi hino. ¹⁶Godila nú oimúhan yaho nú he nima veyu, Godiho oi'enga 'alavol iyene. 'Enni yehun 'egi yalapa oi'enge alavol vayi hinun iyaho Godi hun vayi hinune. ¹⁷Nu iye heyal iyehun nú oimia hul iya mamaman iyehun nú vega'e 'otu vemhun vegi yaho ba'ayul hune, iyehun magi yaho hul hinun iyehun nú mwe'a gaho hiyu. ¹⁸Ayul vol iyaho oi'engé 'alavol vaiyaho bane. Eni'ivo nima oi'enge 'alavol iyaho 'ayol vol iya vem balinan. Iyehun magi yaho ayul vol iyapa leng, epa sise abemhune. Eniyehun egi yalapa 'ayul mun iyaho oi'enge 'alavol iyaho hu vaya alesi bane. ¹⁹Nul hu oimavol iyaho hul mala'in nú oimúhan iyehun hu oimavo. ²⁰Ebesi iya 'iamun na Godi oimavo'ia'um vwep oiba mamaun iyaho hu 'ega 'oli 'at 'ala aino. Ee besi iya iamo na Godi oimavo 'iaom vweb ga senmun iyaho hu il 'at ve aino Ee besi hu ega nii gamuni yaho oi bama'ivo ija'in God ga nii bagavol iyaho oimahune? ²¹Age suihun nagahu nú huni abe yal. Egi yalapa Godi oimamun iyaho hun vwegi ye'u oima'ane.

Chapter 5

¹Egi yalapa Yesu Keriso nima ve nun iyahu hu Godin vayi nahe yale. 'Em egia lapa mam oimun iyaho hu hun halipa'e huni lelo mani ye'o oimamun. ²Nú Godin halip heiya oimia hulle yehun nú magavo nú Godi oimahe hun suihun iye yuvemi veyule. ³Aga ho Godin oi'enge'alava núl hun suihuni yaho mamam ayophun ne. Iyehun magi yaho hun suihun iyaho mai'o gil'ina bane. ⁴Iyehun magi yaho ega'e Godin vayi naahe yal iyei bul mwe'a gaho asin vale. Nún nimai logiyapa leyum mwe'a gaho asinvale. ⁵Egi yalapa mwe'a gaho asinmane? Egi yalapa Yesuho Godin halihi 'uamun ni yapa. ⁶Aga ega dove 'ubala vayi leloman iyene. Hu Yesu Kerison domam ban'ivo dove 'ubale iya loman. ⁷Aveni yapa hun ila mavenan. Iyehun magi yaho 'Aveni yaho nimgi yene. ⁸Iyehun magi yaho no'obi'o 'ilom'o hun ila gaho maa veyal 'Aveni yene dogi yene 'ubal ii yene. Egi ya no'o bi'o iya ahulmi nima veyal. ⁹Nú emabun ili ye mave'al iyaho Godila gia 'walemun iyapa maho'o asidiahi balinan. Godila gia 'walea mun niya agene. Iyaho halihap hun ili ye mave 'waleaman. ¹⁰Egi yalapa Godin halipiye mavenun iyaho nu ega 'oli he gamun. Egi yalapa Godi bamavenun iyaho hu ve'e il'at'in lenun. Iyehun magi yaho yalama'e Godila hun halip'ye 'walia mun iya bamavenun. ¹¹Yalama 'walea mun iyaho agene. Godi mayama hinun múhan em mayama hinun agaho hun haip iyehun vayi. ¹²Egi yalapa hun halipiye abenun iyaho hu mayma hin hun 'eni'ivo egi yalapa hun halipiye banima venun hu mayama himhun niya babenu. ¹³Age yalama'e nal veyul agaho ya egia lahibul Godin halipi yehun ipiye mavuyul iyeibun veyu enga ya mayama him huna'e abeyal iye haga hun iyehun veyu. ¹⁴Aga ho nú hun una'i nimave nugu'a yalama hun ula giyai'in nisilmi 'walavul iyaho hun hemhun. ¹⁵Hu henúp hun nú he gavo. Iyehun núl nuga'a yalama nisilivol iya nú 'evole. ¹⁶Ebesi hun vwe ga'e hun sise bagam hun iye vem ga'an iyaho hu Godin banam onapa hun hemhun higyaho una mamhune em hul ega'e sisega'e bayum hun veyul iye ya bun higi yaho una miam hune. Iyehun na iyai'in ba'ivo. ¹⁷Unama alimani baveyul iyaho maho'o siseve sise betve bagum hun iya alamu. ¹⁸Nú nim heyu 'ega'e Godin vayi naheyul iyeya sise baveyul. Eni'ivo Yesu ga'e Godin halipi yapa ayohúm 'Avena sisegi yaho hu iya basap hune. ¹⁹Nú nim heyu. Nú Godin ivo mwe'a gaho maho'o 'avena sisegi yehun halula hali alamu. ²⁰Nú nim heyu Godin halipi iyaho niloman. Hu nima giye hegamhun yaho muhane eniyehun nú hun halipa Yesu Keriso ga'e nimagi yehun vayi heyu. Iyaho Godi nimaga'e. ²¹Ina 'ahunun na gei godiga il'at veyul iyeya oibamia 'avale.

Jude

Chapter 1

¹Na Jud, Yesu Kerison buee, Em na Jemsi'in wet, Godi omi iyehun vaji na 'umeneman, Yesu Keriso ga'e oi mihi'in iyehuni himhun. ²Em numiri'in, maduimi hii'ine, oisone iyapa Jon vai'a mah'o itoo 'omhun. ³Vwe'hunun, na ya oiimihe, na unama marinemhun iye na ja najiho'o, hul aga ve'ejo uarie ila maga aravo, eni'vo na hima ma'aga Godira miehan iye yal 'oyon hima Magi ija gilo'o saphun asula aga vejo. ⁴Eniyehun mai ega amo'a bu bagie'e nesi lo iya 'iavu, Godira nii vwehenu areman iyehun nu vaa sise vemhun suinim ambiga gamem hul bu iiji bijiahan, Iyehun mai ega iyiya Godira nisuinim oto vendiaphun manul vee'ee uariamam, bun enga sisegi iyehun Godira mavihe'hun iye ambe avotmi'uambet sise vevo nun eng'opa Yesu Keriso banima venan. ⁵Yaa nihe'in'ivo na ni'o una yal viphun iyehon ja 'ualivo, Egohapa Ijipol ni'ajihum bu Ijipho lanmi lo sama'i eeoval eni'ua ega bama veyal iyeya hu vem bu bauriyal. ⁶Em, inom oi'in bu bun ala maga iyaho areval iyiya hun seniga maya maya aramhun maho'ia muguruhi Godin oto'ga oppa vemhun iye ayahi'iho. ⁷Iya niepmam Sodom Gomara nem ala mama'ina amo iyeibun nini aravol iye'bul hii sisega bul veyul iya'in vee unama sisega'e emabul baveyul ije bu vee, nambalbul nambal enimie ee barubul baru enimie oyul iyehun ega iyiya yepmai'pi iya minna mayamaya le'um aramun iyen hiyo. ⁸Iye unam besom'in yee, bu nin'o sise lau bunave'ee bun hap vehiri'ee ega mama'in iyiya boitomia ee'inom oi'in bun mama'in iyeibun ila sise uarimiavo. ⁹Eni'ua ega Maikel inom oi'in bun egopiyapa, Mosisin happi iye'an 'avena sise 'in naruvaiyul 'araval iya hu ila sise beta ba ua'in, eni'ua hu una 'avena sisegi iya 'uan Eghii on epiya mamhun. ¹⁰Eni'ivo egagiyya nuga amo'a bu bahe bage'in iji yaa nibiyehii sirimbi'val'ua map bu vwipvol iyai'in vee nugua aindo aindo'in bu veyul iyap bun higiya veijo'o sesi'livil. ¹¹Eniyehun bu epa sise ambemhun; Iyehun mag'iya bu énghun unamiyen vaa'ee eha ba'ambemhuni iyehun, valama venani iya'in ee kolanghun deyil vaiyen. ¹²Ega yiya bu yal ahulmi irum iyula vai yeya bu aresi muna gunjega ya'aiya vayi namiyul iya'ine bu vega jul ee irum ahulmi iyul iyiya buba yupyuphi ii ee bu, bu besom ayop'arama bu i'ii se'in andaldoi ana ambe suva va'uniyai'ine ee injapa volo ba'an naminun iyai'ine bu injapa tanambi nange motlinun iyai'ine. ¹³Bul sisega veyul iyaho aresi ya'ayapa amee ro muto'o giahapa siselivol iyai'ine, bu damanam bul mayi nange arihul iyai'in, eni'ua mugulupa ee ánju'a alamun iyaho bun lená iye hii maji ala vahun. ¹⁴Eni'ua unama nibesom iya'in Ino'a Adam'on

amuhiya ilomna'om no'o iya bariem yalama'e nienai lemhuniya iya'iaman, Gavep Egopiyaho ehwapa ua'liaman em ee maho'o asinme tausan ega Agul vi'in iya loval. ¹⁵Hu enga mambong ahulmi aherimi'e lo oto vendi'ephun ee sisega'e bun vayi hii unama sise vee hu ni'biyahe 'walvol iyehun vemhun. ¹⁶Engagiya sui'ine, ee sisega nibiyep'ira bun sise saliengmi bun ulagiyen maji veyul. ¹⁷Eni'vo yaa vwehunun na yaa oi mihe ee ila nii Egopa Yesu Kelison apasol bu wali'aval iya vwip'aval. ¹⁸Bu iya 'iaval vee duman le'eng ega ee matetia'in bun happiyapa lejamun sisegiyimam ve'um himhun iya uaval. ¹⁹Enga bun vwipiya mwe'a gehun ulagiyapa ito'o aramun iyehun ee ahalme aindo aindo himhun, iyehun maga Godin 'avena bun maya baha'in. ²⁰Eni'ua vwehunun na yaa oi'mihin naga yon nimagiya vem hun vaji ema'in leili'ua ja Godin aven vayi banam o'aval. ²¹Em ja'vem Godila oi'muhun iyehun vaiyen nùn egopa Yesu Kelisola numilimi va maya maya himhun iyen e'umhun. ²²Em enga aho'a bavwip'ine iyiya numili'aval. ²³Enale enga amó'a 'e nim game'ni mieni va'ul iyeya sili eng'aval, em oi'mihi, ayol ayoli enga amo'i iye'o ayolvo'um numiliaval, jabagi'em bun sisegiyapa ya dolip aman. ²⁴Eniyehun ega'e magiyapa hu ehii ayoha'eng amba jivevimi o'o ee hul vemhun hamiyehun vayi demana'en sa'ai'o namimhun. ²⁵Nùn Godiga besomina nu venum malinun, Yesu Keliso iye alolapphun, Hamli'ine, Hayul'ine, Ayohi'ine em Ayilaya hun. Hu suinim le maya maya hii ambe va'o Amen.